Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 3 (1410) A. 27:DE ÅRG. VANLIGA UPPLAGAN. LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

IDUN
ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 18 JANUARI 1914.
HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.
BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER.

Mathilda Malling 50 år.

IDUN HAR velat ge sin talrika läsekrets tillfälle att hylla författarinnan, fru Mathilda Malling på hennes femtioårsdag. Att denna hyllning också inrymmer en varm erkänsla, är otvifvelaktigt, och undertecknad, som under en följd af år från skilda läger såväl i Sverige som Danmark lärt känna denna författarinnas popularitet, åtog sig gärna "vår egen tidnings" uppdrag att besöka fru Malling i hennes vackra hem i en af Själlands mest natursköna trakter, nämligen Sölleröd.

Från stationen Holte för en bekväm promenadväg genom villakvarter fram till Elmehus, en blidt förnäm, hvit villa, omgifven af en härlig trädgård. Helt nära den bekanta Furusjön ligger denna idylliska boning, där lyckan varit hvardagsgäst i sjutton år — ända till i mars förra året; då miste nämligen fru Malling sin man, grosshandlare Peter Malling, hvilken under ett tjugutreårigt äktenskap också varit henne en förstående, sympatisk kamrat — bland hennes beundrare kanske den störste.

Som alltid på en märkesdag vid en af lifvets milstolpar blickar man tillbaka på den gångna vägsträckan, och det är därför att gå tiden i förväg, när jag först nämnt fru Mallings oersättliga förlust, dock har det skett i fullt medvetet syfte: jag har velat betona, att ett rikt och ljust hemlif så att säga utgjort den trygga basis, hvarpå den berömda författarinnans litterära, starkt personliga arbete hvilat.

FÖRFATTARINNAN I SIN "DAGLIGSTUE" PÅ ELMEHUS.

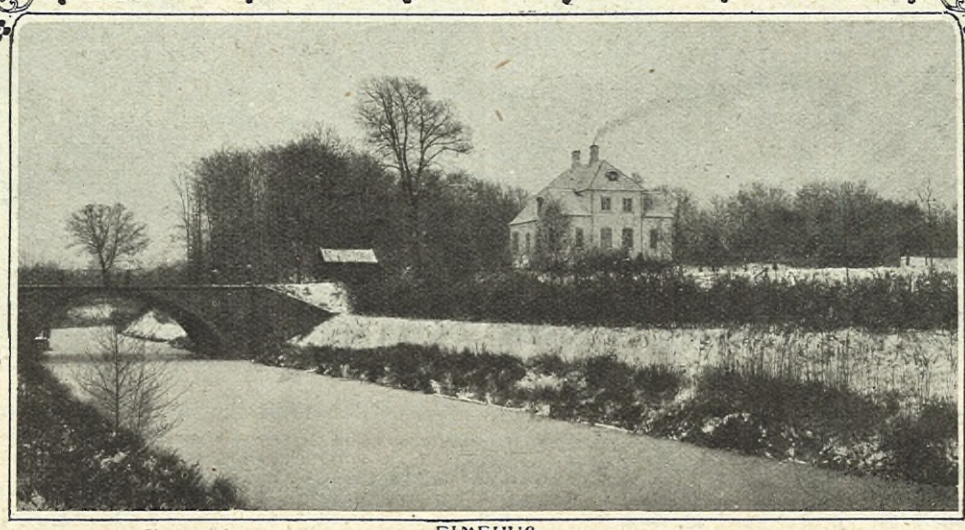

ELMEHUS.

Under vårt samtal i hennes konstnärligt präglade och likväl så varmt inbjudande "Dagligstue" lade hon mig särskildt på hjärtat att rätta "det välmenande misstag" en biograf för några år sedan begått, nämligen att presentera fru M. som en elegant turist, tillbringande största delen af året "på blixttåg eller i lyxhotell".

Hennes båda, ovanligt intagande, unga döttrar hade ej kunnat fatta, hvarifrån denna uppgift om "mor" tagits. "Mor", som afskyr tågresor och som älskar sitt stilla Elmehus med dess bokskatter och dess minnen. Om hon då och då med sin familj besökt sitt andra hem, Den röda stugan i Göinge i Skåne, är detta icke synonymt med att resa som turist, ty fru Malling är trofast fäst vid sitt fosterland. Hon tyckes också ha inympat denna kärlek på sin närmaste danska omgifning.

Hennes man förstod svenska fullkomligt — något som är högst ovanligt hos danskar — och hennes döttrar både förstå och tala sin moders språk. —

Vi satte oss genast till rätta i bekväma stolar för att tala om allt det, som med säkerhet kan påräkna en större allmänhets intresse, och i de korta, koncisa meddelanden fru Malling lämnade, spårades hennes vana att samla ma-

Mathilda Kruse under skoltiden vid "Lyceum för flickor" i Stockholm.

terial. Jag behöfde icke komma med intervjuande frågor. Hennes klara, korrekta upplysningar verkade angenämt frigjorda från all pose. Där satt hon så späd och liten i sin svarta dräkt, så flickaktigt ung i rörelserna och dock så manligt allvarlig i skildringen af sitt lifsarbete.

På sin faders, Frans Oskar Kruses stora egendomen Oskarsfarm i Göinge, Skåne, föddes hon och växte upp till sitt elfte år. Då sattes lilla Mathilda i Eggerts' skola i Lund, mycket bekant på den tiden. 1880 var den unga damen emellertid färdig med frukterna på det kunskapsträdet och förflyttades till Lyceum för flickor i Stockholm, hvarifrån hon tre år senare utgick som student med betyget med beröm godkänd. Under denna stockholmsvistelse skref Mathilda Kruse rätt flitigt, men endast till sin egen uppbyggelse och bl. a. för att fördrifva tiden under en tråkig innesittarperiod, förorsakad af påssjukan.

"Hvar kväll hade jag en novell färdig att läsa upp för min tåligt lyssnande kusin, Anna Kruse," sade fru Malling med ett vänligt öfverseende löje för den unga litteraturentusiast utan kritik hon då varit. "Men", tillade hon, "jag läste också själf, isynnerhet historiska arbeten."

Den nittonåriga studentskan var den tredje af sitt kön, som inskrefs vid Lunds universitet. Studierna där blefvo emellertid ej långvariga, ty 1884 reste två systrar Kruse till Vevey i Schweiz, där Ecole Supérieure genomgicks. Mathilda Kruse svärmade under denna tid för läsningen af Flaubert och Goncourt. Man förstår att den franska espriten tjusade hennes lifliga och vakna intelligens. Och hon skref sin sedermera så skarpt kritiserade Bertha Funcke. Det var en oskyldig och alls icke särskildt demonstrativt lagd skolflicka, som döfvade en våldsam tandvärk med nedskrifvandet af de tankeblixtar, hvilka skulle lysa nog så skrämmande mot den nordiskt bleka, litterära gryningen på 1880-talet.

Icke egentligen i akt och mening att få arbetet utgifvet utan fastmer för att få ett pålitligt omdöme om förstlingsverket, begaf sig författarinnan vid återresan, som skedde öfver Köpenhamn, upp till Herman Bang. Denne borne novellist intogs strax af Bertha Funcke och bad att få öfversätta berättelsen samt införa den under titeln "Flirtations" i Nationaltidende. 1885 skaffade han arbetet en svensk förläggare. Denna bok, novellen "Pyrrhussegrar" och romanen "Alice Brandt" äro de arbeten vi ha af signaturen Stella Kleve. De äro svallvågor, som kommit beskedliga, i hamn förankrade båtar att ängsligt gunga, men de äro icke hvad man velat göra dem till: uttryck för en glödgad, erotisk fantasi och en sprängstoffsfylld hjärna. Kritiken förhastade sig den gången. Författarinnan till de ungdomliga böckerna kände bittert, att hon blifvit missförstådd — mest i sitt eget land.

Året 85-86 tillbragte Mathilda Kruse i Köpenhamn. Hon besökte Georg Brandes' föreläsningar i fransk litteratur (Zola) och ägnade sig med lefvande intresse åt ett ingående studium af fransk och engelsk historia. Trots den litterära stormbyn var hon vid friskt mod och gick snart också sin rent personliga lycka till mötes, då hon 1886 förlofvade sig med Peter Malling.

Författarinnans båda döttrar, Lisa och Maggi.

Icke ens under fästmötiden försummas de kära, franska författarne. Hon skref hänryckt till sin fästman, att hon var så inne i adertonde århundradets Frankrike och l'ancien regime, att hon visst aldrig kunde släppa detta ämne.

Den 5 januari 1890 stod Mathilda Kruses bröllop, och nu ämnade hon icke vidare skrifva. Lifvet skulle ge henne andra värden. Det visade sig dock, att den röda, begrafda gnistan måste bli flammande eld, ty efter några år fullbordades den bok, som plötsligt, med ett enda slag, blef en europeisk succès: "En roman om förste konsuln". Sverige, Danmark, Tyskland, England, Frankrike, Holland ha tjusats af charmen och elegansen i denna skildring. Kvinnor ha svärmat för den, män respekterat dess historiska pondus.

"Jag läste den för min man utan tanke på att ge ut den", sade fru Malling. "Jag ville det inte, och det behöfdes många öfvertalningar innan det skedde. Min man bad att

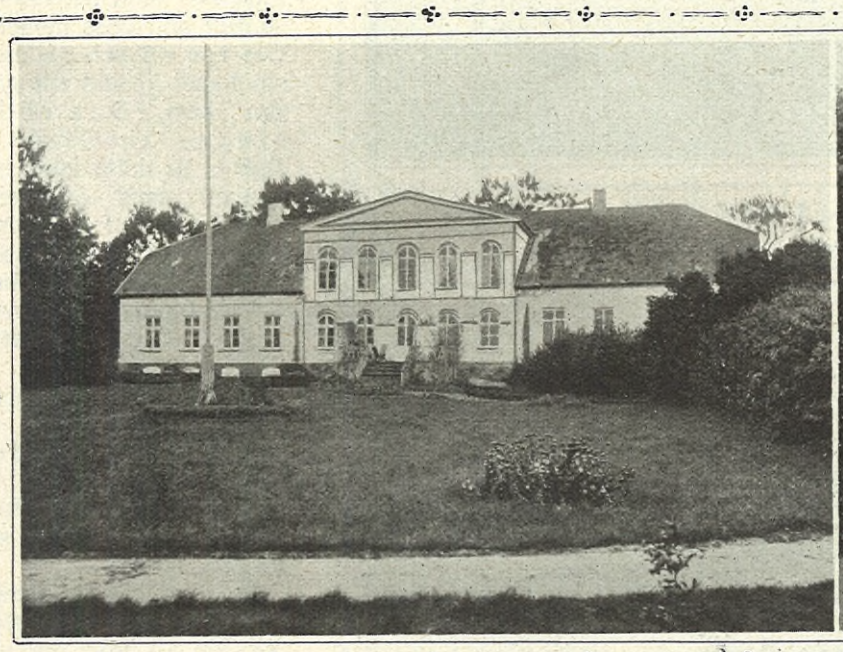

Oskarsfarm i Skåne, där fru Malling föddes.

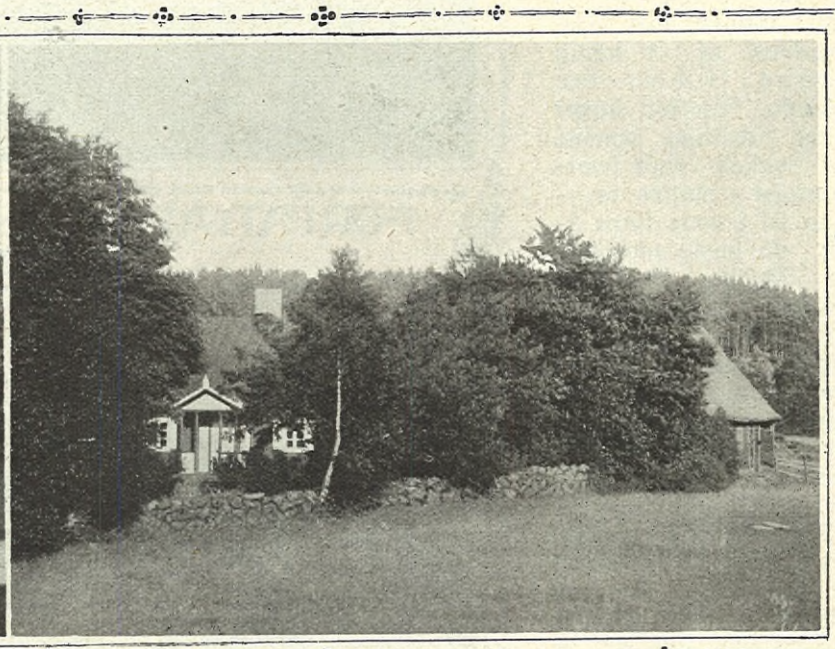

"Den röda stugan", författarinnans skånska sommarhem.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.—
Halft år	» 3.50	Halft år	» 4.50
Kvartal	» 1.75	Kvartal	» 2.25
Månad	» 0.75	Månad	» 0.90

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsgatan 45.
Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10—4.
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02. Kl. 11—1.
Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 86 59. Allm. 43 04.
Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—6.
Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl 9—6.

Annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:
25 öre efter text. 30 öre å textsida. 20 % förhöjning för särsk. begärd plats.
Utländska annonser: 30 öre efter text. 35 öre å textsida. 20 % förh. för särsk. begärd plats.

få ge ut den på egen bekostnad och lofvade mig absolut anonymitet. Ernst Boyesen försåg boken med förlagsmärke."

Hvilken oerhörd succès detta arbete nästan genast fick, erinra sig nog de flesta. När den svenska upplagan kom, refs den bort, och ännu i dag, talar man om denna enastående roman med ett varmt, hänfördt tonfall.

"En roman om förste konsuln" hade med ens gjort Mathilda Mallings namn äradt. Från denna stund — då anonymiteten efter en anmälan af Georg Brandes röjdes — fick det sin sedan bibehållna djupa malmklang, oberörd af dagens skiftande klockspel inom litteraturen; och både här och på andra sidan Sundet har bok efter bok intill ett tjugutal mottagits med glädje. Från norden ha de dragit vidare till de stora kulturländerna, alltid uppmärksammade af litteraturens märkesmän. Så har Georg Brandes kallat Maria Stuart, utgifven 1907, den bästa psykologiska studie någon nordisk författare åstadkommit af den olyckliga drottningen. Man erinre sig, att en så framstående författare som Björnstjerne Björnson också skrifvit om samma objekt.

Att här uppräkna alla volymer och säga, hvilken som i högsta grad tillvunnit sig publikgunst ligger utanför ändamålet med dessa rader. De utgöra, hvar och en för sig, ett hedersemblem på femtioårsdagen.

De svenska läsarne, som väl i regeln få anses sakna intresse för andra historiska personligheter än dem de lärt sig känna under barndomens lärotid, ha låtit fru Mallings böcker om engelska män och kvinnor gå sig förbi, men däremot äro Skyttes på Munkeboda och Damerna på Markby kära och varmt förstådda vänner.

Tiden för mitt besök på Elmehus var knapp, men jag hann dock se en skymt af det harmoniskt ljusa och lugna arbetsrum, där fru Malling skickligt väfver samman fantasiens guldskimrande tråd med verklighetens ofta mörka eller ofärgade. Hon sitter där, omgifven af sina böcker och sina blommor. Utanför fönstren lyser himmelen blå om våren eller sänker sig dimgrå om hösten. Hon märker det väl knappast, när hon sällskapar med adertonde århundradets för henne så fullt och helt lefvande gestalter. Deras värld är hennes, och vi tillönska ett långt, lyckligt umgänge med den egenart af diktning hon valt. Allt fastare och mera formfulländadt målmedvetet samlas hennes tankar om de öden, hvilka i memoarlitteraturen skymta fram, otydligt för den oinvigde, en som aldrig förstått återuppväckandets stora, heliga konst.

Mathilda Malling förstår den. Med varsamt öm och dock viljestark hand nydanar hon de gestalter en alltför bråd glömska hotar. För denna stora, pietetsfulla insats i litteraturen skall framtiden tacka henne än bättre än vi kunna det i dag. Vi vilja emellertid hoppas och önska, att ännu många verk må bära hennes namn ut ibland oss, berättande, att i diktens värld finnes ingen ålderdomens grå höst eller stumma, hvita vinter — där är drömmarnas sommar med röda rosor. Må en sådan sommar bli Mathilda Malling beskärd intill sena år; det ligger trosvisshet i denna önskan, ty frun till Elmehus tycks äga en okufligt ung, brinnande själ.

ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

Mitt år. Af Hjalmar Söderberg.

I. Sommaren.

SOMMARN ÄR NYÅR FÖR MIG, TY
jag kom till världen en sommar;
hvart års sommar på nytt ger mig min ungdom igen.
Evighet susar i trädens böljande kronor, och evigt
längtar till sommarens frid året igenom min själ.
Aldrig jag glömmer den sommar, då först det jäsande blodet
lärde mig älskogens makt, lärde mig att jag var man:
man och människa ville sen dess jag vara, och dikten,
lifvets sköna sirat, öfva som lekverk blott.
Men det tycks som det stått en förbannelsens fé vid min dopfunt:
det, som jag kan, är mig tomt — vill blott det jag ej kan;
det som jag har är mig intet och allt är mig det, som jag miste;
främling jag går i det lif, ödet gestaltat åt mig.
Dock, när sommaren susar i skogen, i gyllene rågen
eller i strandens vass, glömmer jag allt och tror ännu på lifvets ljufhet och must och på älskogens allmakt,
tror att lifvet har än gåfvor för mig på sitt bord,
drömmer och tänker tankar och skrifver dem ned på ett papper
— skref jag något som dög, skrefs det i sommarens tid.

II. Hösten.

Mustens och maktens och mognadens höst — dig når jag väl aldrig.
Så mig hviskar en röst. Ödesbestämdt är vårt lif.
Gyllne och blå september, då jorden i klarhet och styrka
föder sin ljufvaste frukt — o, att jag väl vore där!
Men jag fruktar att redan med förbundna ögon jag irrat
min september förbi — står i oktober nu,
står i den alltför tidiga skymningens töckniga månad,
stridens och stormarnas höst, smutsens och slagregnens höst.
Molnens fuktiga flockar jaga som nattsvarta fåglar,
svarta fåglar ha ock tagit sitt hemvist hos mig,
byggt sina bon i min själ och hacka muntert mitt hjärta,
gnaga mitt lifsträds rot, flaxa svart för min syn.
Hvad skall man göra åt det? Det finns intet i världen som hjälper,
om ej vintern och snön. — Ödesbestämdt är vårt lif.

III. Vintern.

Med mina barn jag gläds, då snön faller hvit öfver taken:
kälkföre ger den åt dem, köld och ro ger den mig.
Vinterskymning och snö äro hemligt släkt med mitt väsen:
ljuset min tanke har kärt — natten äger min själ.
Snö, du hvitaste hvitt, fall lätt öfver smuts och förvissning,
hungriga hjärtans begär hölj i en hvitmenad grift!
Snön, som faller, ger hvila och ro åt min hemliga ångest,
kind, som bränner af skam, svalkas af fallande snön.
Midvinternattens stjärnor tåga högtidligt kring fästet.
Vintern är som en lång dödsberedelsens tid.
Klockorna klämta, jag tror att jag är på min egen begrafning,
prästen han säger: "Den man, här vi begråta, var from;
väl kan det motsatta tyckas af dem, som läst i hans skrifter,
men det var blott ironi — kristen han var i sin själ!"
Kyparnas sångkör tar opp och sjunger i grånande dagern
"Stilla skuggor". Och snön snöar öfver min graf.

IV. Våren.

Andra glädjas åt våren, för mig är våren förgiftad.
Hvar gång det lider mot vår lider mitt år mot sitt slut.
Intet är mig så hemskt, så sjukt och förpestadt som våren:
vår det var liksom nu, den gång min själ sprang itu.
Åter en bländande vårdag stirrar mig vaken i ögat,
sorg, som sof under snön, vaknar med våren till lif.
Åren ge mig ej bot, och solen bränner i såren,
främmande irrar jag kring här i min barndoms stad,
här i min mandoms och kärleks stad, i hvars gator och parker
hvarje sten och hvart träd gömmer ett minne för mig.
Framfarna vårars minnen fräta som gift på mitt hjärta,
minnen bli vissna blad, bladen de gömma en orm.
Fjärran och främmande blef mig min enda kärlek i världen.
Solen hvitnar mitt hår. Åren ge mig ej bot.

KLÄDNINGAR till Kr. 3.50 per styck är väl billigt? Sänd Eder nerfläckade och oanvändbara klädning för kemisk tvätt och pressning till Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet.
Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.
Modernaste Finpappersbruk.
Specialitéer: Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Klicken och Ligan

Hedvig Svedenborg.

En serie Stockholmsskildringar
från Norrmalm under 1800-talets
sista kvartsekel.

Af *Hedvig Svedenborg.*

Första afdelningen:

KUNGSBACKEN.

Kap. I.

Ginas bröllop.

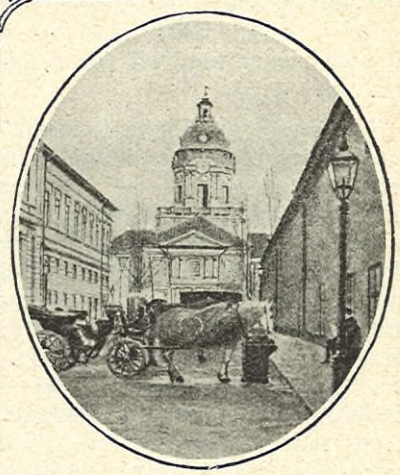

Adolf Fredriks plan.

MON DIEU, HVILKEN CHARmant effekt, sade mamsell Julia, hvilken i en kammarjungfrus blygsamma skepnad en gång i tiden följt en diplomatfru till Paris. Nu hade hon sin egen hårfrisörskesalong alldeles bredvid sin syster mamsell Fatimas sy- och modeateljé på nedre botten i det s. k. Balkonghuset i Kungsbacken.

— Fröken Gina är helt enkelt adorabel, fortsatte hon extatiskt, och säkert är att baron Gyllen kommer att — ah! Hon smackade menande med tungan, hvilket hon ansåg vara tecken på äkta parisisk liflighet, och stack i ifvern fram sitt röda äppelrunda ansikte med de tindrande korintögonen så att det syntes bredvid Ginas mellan brudslöjans veck i spegelns grönskiftande glas.

Fastän Gina var nervös nästan ända till hysteri, måste hon i alla fall dra på mun, för så komiskt såg det ut men i detsamma kommo tårarna henne i ögonen igen.

— Ack, om den här dagen väl vore öfver, tänkte hon, om allting vore öfver. Om hon bara kunde få en enda liten minut för sig själf och inte bara bli pinad och plågad mellan mamsellerna Romantis flinka fingrar och af småbarnens och jungfrurnas nyfikna intresse och pladder. Händerna kändes fuktiga och kalla, medan kinderna blossade heta, och det stack och ilade i hela kroppen som om hårnålar och knappnålar stuckits rakt in i hennes fina mjuka hull.

Nej, hon stod inte ut, och plötsligt reste hon sig så häftigt från den lilla taburetten, att den välte omkull, och mamsell Fatima höll i förskräckelsen på att svälja knappnålarna hon hade i mun.

— Se så, ut med er, ut, säger jag, och Gina stampade otåligt med sin toffelklädda fot och slog den välformade hvita lilla knytnäfven i bordet så att toilettaskarna hoppade och ljusen blinkade. Jag skall säga till när ni få komma in och pilla på mig igen.

— Ja men fröken, klockan är strax sex och — — —

Men Gina pekade med en så drottninglikt befallande åtbörd på dörren att mamsellerna Romanti formligen flögo ut, tätt följda i hälarna af Thérèsine och Didrik.

— Nu skall jag säga faster var på sin arga kant igen, konstaterade Didrik belåtet. Nej, men Tessy, inte lipar du väl för det, kom bara, så skall du få se på borden i sängkammaren och alla vaktmästarna. Det är bra mycket skojigare än att titta på hårfrisörskor, symamseller och ilskna brudar.

— Ja, men Didd, mamma sa att vi skulle vara där inne. Annars ä' vi bara i vägen och smeta ner oss, sa hon.

— Asch, kom nu bara, man kan väl inte vara där, när man blifvit utkörd heller.

I det samma kom professorskan von Buhre ut i sin nya skära sidensarsklädning, som verkligen var ett mästerverk med sina "tusen alnar", så trodde barnen åtminstone, fransade volanger. Både Tessy och Didd hade fått hjälpa till att "fransa" nere hos mamsell Fatima, så brådt hade det varit.

Oj, oj, oj, hvad hon var fin och vacker. Thérèsine kunde rakt inte låta bli att stryka sin kind mot det glänsande sidenet alldeles som en mjuk liten kattunge, medan hon småynnade: — mamma fining, fina mamma.

— Akta, Tessy, skrynkla inte. Hvad var det med faster Gina, barn?

— Ah, hon var bara så där blixt förbannad.

— Men Didd då!

— Ja, men så sa farbror Pontus i går, mamma.

Men professorskan hörde inte längre på barnen. Ett bekymradt veck lade sig mellan hennes smala, fint tecknade ögonbryn. Hon tog ett par steg mot dörren till Ginas rum, men stannade tveksam på halfva vägen och såg utan att se, rätt framför sig i den nästan möbeltomma, dunkelt upplysta salen, där en grupp palmer, Thorvaldsens Kristus och de sjuarmade familjekandelabrarna bildade ett slags altare mellan midtfönstren.

"Vaktmästarfamiljerna och 'benkokarna' från Vetenskapsakademien, kuskarna och hökarns nere från Adolf Fredriks plan".

Sedan gamla hennes nåd von Buhre dog, hade Gina, som då var endast elfva år, haft sitt hem hos professor von Buhres. Och det hade minsann inte varit lätt att i en hast bli mor åt en liten svägerska, som endast var nio år yngre än hon själf och som dessutom — ja, detta var nu den mörka punkten i familjens historia.

En dag för en femton år sedan, så lyder sägen, gick öfverdirektör von Buhre, hvilken haft, hvad man i franska öfversättningsromaner kallar en stormig ungdom och ålderdom med förresten, in i lilla gröna kabinettet, där han bedt att få ett privatsamtal med sin hustru. När han slutligen kom ut därifrån, påstods det att han sett mycket upprörd ut. Men tant Cornelia sade att gamla hennes nåd sett lika lugn och likgiltig ut som vanligt, då hon strax efteråt ringt och gifvit order om att lilla barnkammaren skulle ställas i ordning.

— Vi ha att hitvänta en liten flicka om ett par dar, en aflägsen släkting från landet, och nu får Cornelia se till att ha allt i ordning som vanligt, hade hon sagt med alldeles samma resigneradt utnötta ton som när hon brukade säga: "I maj väntar jag den nionde, Cornelia får se till att allt blir som det skall."

Och det var allt hvad man visste om Gina, som med sitt vilda temperament, sina eldröda lockar, sina stora mörkbruna ögon och sin klara vackra röst bara väckte häpnad och undran i den trots öfverdirektörens "stormiga" lif ytterst konventionella familjen.

Tant Cornelia bedyrade, för alla dem som ville höra på, att alla de elfva andra tillsammans hade inte vållat henne hälften så mycket bekymmer som denna bortbyting ensam.

Och nu, om ett par timmar, skulle Gina gifta sig med professorskan von Buhres äldste bror. Efter att ha varit som mor och dotter nästan, skulle de nu bli dubbelsvägerskor.

Sedan baron Gyllen blifvit änkling, han hade gift sig vid ett par och tjugu års ålder med en liten adertonårig drifhusblomma, som vissnade och dog, då hon gaf sonen Felix lifvet, hade han mest vistats utomlands och idkat konststudier. Men till sist tog längtan efter fäderneslandet och sonen, som äfven han hade sitt hem hos professor von Buhres, ut sin rätt och han slog ner sina bopålar i en ljus och

För hudens vård och ansiktets skönhet
CRÈME SIMON
J. SIMON, PARIS.
Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

K. ANDERSON

"IDEAL" chatull af ek, med 9½ duss. kontrolleradt bordsilfver eller ock 9½ duss. 1:ma nysilfver till Kr. 625—200.
Praktkatalog, ringmått gratis.
KUNGL. HOFJUVELLERARE.
JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 10—21

luftig våning i hörnet af Trebackarlång- och Drottninggatorna — endast ett par steg från sin syster och svåger.

Men Carl-Adam Gyllen hann knappast se Gina, som just då slagit ut i ungdomens ljusaste flor, förrän han greps af den djupaste lidelse för henne.

Och Gina?

Trots att han var sexton år äldre än hon, eller kanske just därför, gaf hon sig hän — maktlös och berusad. Familjepärlorna hade hon redan fått, friherrinna skulle hon, den namnlösa, kallas och dyrkad, afgudad och tillbedd som aldrig en kvinna före henne varit skulle hon bli.

Men hvad visste hon, detta ännu inte nittonåriga barn egentligen om äktenskapet? Dessa korta förlofningsveckor, Carl-Adam ansåg ju att de inte hade något att vänta på, hade ju varit en enda brådska och ett enda rus för Gina.

Med kvinnligt säker instinkt kände Maria von Buhre att lika vaket och lefvande som begäret att lysa var hos Gina, lika djupt slumrade ännu kärleken. Skulle hon gå in och tala med henne, säga henne något, undrade hon, medan en lätt rodnad spred sig öfver hennes nästan sjukligt bleka drag.

— Nej, sannerligen jag kan och förresten är det så dags, mumlade hon och stod alltjämt tveksam kvar i salen.

— Ursäkta, afbröt hofrättsvaktmästar Anderman hennes funderingar och vinkade nådigt åt Jubben, som vördnadsfullt steg fram och räckte honom vaxstapeln, vi måste allt börja tända nu.

Professorskan von Buhre rodnade ända upp under det höga hårfästet, som om den helige hofrättsvaktmästaren kunde ha läst hennes tankar, och beslutsamt öppnade hon dörren till Ginas rum.

Så snart barnen och mamsellerna Romanti lämnat Gina ensam, slätade hon hastigt ut ett tillskrynkladt papper hon höll i vänstra handen, ögnade igenom det ännu en gång och lät det sedan flamma till vid ett af ljusen och i kolnande flagor falla ner öfver toalettbordets hvita duk.

Se så ja, nu är det gjordt. Fast det kan då egentligen göra detsamma, för jag kommer ändå a l d r i g att glömma hvad som stod där, tänkte hon, rätade litet på sig och gick fram till trymån, som blifvit inflyttad i hennes rum, och hon betraktade sig själf så allvarligt granskande som om hon aldrig sett sin bild förr.

Hennes röda glänsande lockar föllo i mjuka korkskrufringlar, mignon hade hon aldrig gått in på att använda, på ömse sidor om det ovala ansiktet och kom den matta persikofjuniga hyn att se ändå mattare ut. Hennes stora välformade mun med de varmröda läpparna och de djupbruna ögonen under de nästan ramsvarta ögonbrynen gåfvo någonting vildt, nästan zigenaraktigt, åt hennes egendomliga skönhet.

Ful hade hon alltid kallats som barn, både i skolan, hemma af syskonen och på gatan af gatpojkarna. — "Se på räfsvansen, hvad kostar morötterna, skynda er, elden är lös" ropade de efter henne öfverallt. O, hvad tårar hon gråtit för sitt röda hår, och en gång tog hon i vredesmod och klippte af sina tjocka lockar, men det hjälpte inte stort, ty då fick hon bara heta "röda piggsvinet".

Men sedan Carl-Adam kom hem från Italien, hade både hon själf och familjen försonat sig med hennes röda hår. Hans hänförda jämförelser med Tizian och Rubens och de vackra guldhåriga venezianskorna förfe-

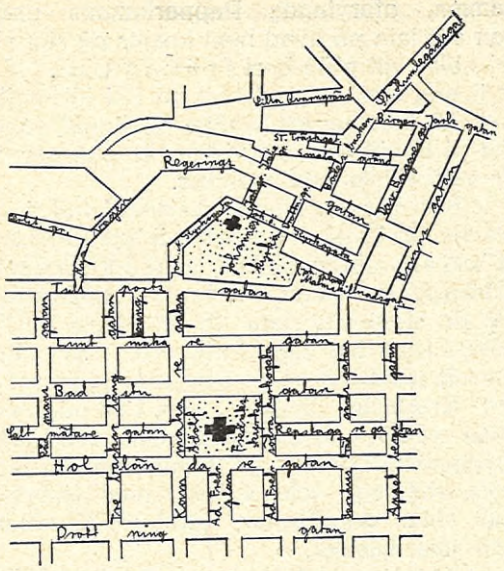

Karta öfver den del af Adolf Fredriks och Johannes' församlingar, där berättelsen försiggår.

lade inte sin verkan. Ja, Gina trodde nästan att hade det inte varit för hennes hårs skull, som hittills utgjort hennes lifs plåga, så hade hon nu inte stått där krönt med den gröna myrten.

Men hvad hon i alla fall såg lunsig ut i all den där hvita faillen, som redan i midjan pöste ut i en massa underbara bubblor och veckade draperier, ur hvilka den släta bysten och de snäfva ärmarna reste sig som stjälken på ett förvuxet kålhufvud. Hon drog ihop ögonbrynen och plutade ut med mun. — Carl-Adam, hade nog rätt ändå, tänkte hon, när han ville att hon skulle draperats a-la-grec i japanskt hvitt siden. Men det hade väckt en fullkomlig storm af ovilja i hela släkten — ett bröllop var väl ingen maskerad heller!

Ja, och nu stod hon där i sin styfva oformliga stånd och hennes blick gled vidare och hon synade noga sina breda handleder och alldeles för massiva fotleder, som stucko fram ur de gamla nerkippade stramaljtofflorna.

— Janson, mumlade hon och ett nästan elakt uttryck flög som en skugga öfver hennes barnsliga ansikte.

"Georgina Gustafva Janson, glöm inte på din bröllopsdag att din mor var ett gränd-dens barn och att dina närmaste anhöriga komma att stå bland gatans slödder i Kungsbacken för att få se bruden ut" hade det stått i det där illa skrifna brefvet, som hon fått samma morgon, Georgina Gustafva Janson!

Bruddräkten, sådan den tedde sig, då fröken Gina stod brud.

Nej nej, Gina Augusta Wilding hette hon ju — och om en liten stund var hon friherrinnan Gyllen. — Och glömma allt det dunkla som fanns, både inom och utom henne, det var just hvad hon ämnade.

Hastigt öppnades dörren från salen och professorskan von Buhre kom in.

— Du, Maria? Det var snällt du kom. Jag håller själf på att ordna litet med vecken och slöjan, mamsellerna Romanti höll rakt på att göra mig hysterisk, är det bra så här? sade Gina med äkta kvinnlig förställningskonst, rädd att Maria skulle märka något, eller kanske säga något — något, hon visste inte hvad, men som hon i alla fall rakt inte ville höra.

— Jo, Gina, det är bra, svarade Maria förströdd, riktigt bra. Men klockan är mycket, så det är nog bäst att jag hjälper dig på med skorna och pärlorna. Carl-Adam kan vara här när som helst och — och jag ville gärna säga några ord innan —

Maria såg så förvirrad och skyldig ut som en ertappad skolflicka, medan Gina betraktade henne med ett litet trotsigt veck mellan ögonbrynen: — Hvad menade hon egentligen?

— Jo, det var nu bara litet om serveringen och uppassningen, sade Maria undskyllande. Ser du, Jubben ser så omöjlig ut i sin skrynkliga frack och sina våta handskar med långa toppar, att jag knappast tror att vi alls törs ha honom inne och — och — Längre kom inte Maria, ty i pur nervositet och blyghet brast hon ut i gråt.

— O Gina, Gina, stammade hon osammanhängande, det är så mycket jag ville säga dig. Fastän jag är gift med den ädlaste man som finns så — så — och du är så ung och har ingen mor och det är så mycket som du inte kan förstå, som du inte kan veta. Fast Carl-Adam är så fin och så —

Gina blef blodröd, fick tårarna i ögonen och plötsligt höllo de hvarandra storgråtande i famn utan att ett enda förnuftigt ord blifvit sagdt. De hörde inte ens den svaga knackningen på dörren och märkte inte heller Thérèsine och Didrik, hvilka kommo in tillsammans med Felix, som bar en bukett ljusröda mossrosor omramade af en stel tyll- och sidenstrut med långa hängande sidenband, förrän de voro alldeles inpå dem.

— Pappa sa, stammade Felix med elfvaåringens nästan kväfvande blyghet, att jag skulle lämna tant Gina, nej mamma Gina den här, och både Gina och Felix sågo så blyga och främmande ut för hvarann, som om de råkats för första gången och det till i en ytterst pinsam situation. Ingen af dem kunde nu tänka sig, att det endast var ett par dar sedan de tillsammans, under oändligt skämt och gyckel, klädt alla klädhängarna i tamburen med halmtutorna, som suttit på rödvinsbuteljerna och gemensamt sedan fått dela bannorna. Men Gina, bruden, tog alltsammans på sig, menande att man skulle väl något roligt ha på sitt eget bröllop.

Ängsliga och nedslagna smögo sig barnen åter ut i salen, som nu strålade i full belysning från kronor och kandelabrar. Men det var inte stort bättre där. Professor von Buhre, hvilken kände sig högst besvärad i fracken, som började bli för trång, försökte tala politik med Carl-Adam Gyllen, medan de med långa steg mätte salen af och an. Han märkte dock snart att hans väl-

40-årig erfarenhet som en af de förnämsta möbelfirmor i landet hafva
A. SELANDER & SÖNER,
GÖTEBORG & STOCKHOLM.
KUNGL. HOFLEV.
KONSTNÄRLIGT SKOLAD LEDNING.
BINDANDE GARANTI FÖR - - -
FÖRSTKLASSIGT ARBETE. - - -
Den som anskaffar möbler, utan kostnadsförslag från oss, går kanske miste om just det, som skulle passat honom bäst.
För STOCKHOLM:
Särskild MÖBELARKITEKTBYRÅ
med profutställning, Birger Jarlsgat. 9.
Föreståndare: Sigge Almén.

svarfvade Aftonbladsfraser den här gången lämnade svågern fullkomligt oberörd.

— Hvad sa' Gina, var hon färdig? frågade baron Gyllen ifrigt genast han fick se barnen.

— Dom sa ingenting, dom bara lipade, sade Didrik vanvördigt och drog Thérèsine med sig ut i tamburen, medan Felix, med drömmande ögon, stannade framför Kristusbilden, undrande hvarför bröllop voro så sorgliga. Det var ju alldeles som på farfars begrafning, tyckte han. Då hade samma Kristusbild också varit med bland palmer, blommor och ljus. Och Felix tänkte, nu som då, att den här Kristus inte alls var lik den manliga hjältebild han ibland brukade se för sig om kvällarna, då han läste aftonbön.

Röster i trappan och fras och rassel i tamburen väckte Felix ur drömmen, medan Maria rödnäst och förgråten mötte sin man i salen och Carl-Adam slank in i ljusblå kabinettet, där han skulle hållas gömd tills stunden kom.

*

Från balkongen och på ömse sidor om den hvälfda porten flammade marschaller, hvilka kastade ett blodrödt oroligt sken öfver husets fasad och ett godt stycke öfver Kungsbacken. Ett sken, som smalt bort och slukades af Norrtullsgatans dunkel dit ännu inte de nya gaslyktorna hunnit.

Men nerför Drottninggatans långsmalnande perspektiv skönjdes däremot en dubbel rad lysande pärlor hvilka väckte de unga och oförståndigas stora förtjusning. Men de gamla och kloka, de ruskade på hufvudet och menade att de "Argantska" korsgatlyktorna och de gamla hederliga oljelamporna, eller vargögonen, som de kallades, minsann gjort lika god tjänst. Var gatutrafiken ett enda smul säkrare nu än förr eller voro människorna en enda bit bättre för att de vandrade i klarare ljus? Nej nej men. Sådana där nymodigheter borde man akta sig för. Tänk nu bara på alla de nya järnvägarna, hvilket elände skulle de inte föra med sig! Sannerligen kunde man inte stämma in med Petter Jönsson i hans sorgliga melodeja att "ämbetsmännen förstört det nordiska landet".

Men just nu hade ingen tid att oroa sig för de hemska f r a m å t s k r i d a n d e t s tider som stundade, ty alla de, som samlats i Kungsbacken, hade ju kommit dit för att uppfånga en skymt af bröllopsstånten i Balkonghuset. Ända från Pärlstickar- och Italiagrändernas kåkar hade folk strömmat till. För att nu inte tala om de närmaste grannarna — vaktmästarfamiljerna och "benkokarna" från Vetenskapsakademien, kuskarna och hökarns nere från Adolf Fredriks plan, biträdena och drängarna hos Feytings och gumman Bourdin från våffelbruket midt emot.

— Nej, men se bara hur gentilt mamsellerna Romanti eklärerat mellan sina mignoner och slöjor, rakt som om det vore kungakröning eller julotta, pep Pepparkakan från Pärlstickargränd. Lander hette hon egentligen, men det hade alla människor glömt. Sitt namn hade hon fått därför att hon gick omkring och sålde pepparkakor och själf såg ut, som om hon krupit direkt ur sin pepparkaksdeg, insvept som hon alltid var, från hufvud till fot, i en stor snusbrun indisk schal med en grann stjärna midt på ryggen.

— Och kammarherrns en trappa upp ha inte sett sig för goda att tända ljusen i alla kronorna, fortsatte hon.

— Jo jo men, hördes en djup, rosslig stämma, afbrytande Pepparkakans gnäll, man ser inte på hvad man kostar på sig, när det gäller att gifta bort f r ö k e n Gina. Men de ä nog inte så glada att på det här sättet ändå bli tvungna att behålla gökägget i boet. Och vi få väl se, vi få väl se, krukan går efter vatten tills hon spricker.

— Nej, hör nu, madam Janson, hvad är nu det där för kråkkrax och full ä hon förrexten, så hon kan gärna gå hem igen, till sin gamla rödskäggiga satan därborta i Italiagränd. För de skall jag säga att en likare tös än fröken Gina har jag aldrig sett. Så säger hon ett muck till så — och grundläggarebasen Kraftman, hvilken, som i en hägrande dröm redan såg sig ha stämma och säte i "byggmästarbörsen" på Fenix, ställde sig i boxarställning och kaflade med välbehag upp sina skjortärmar, glad att få tillfälle visa sina muskler.

— Är han rent från förståndet, tänker han klå en käring! Här skall vara frid och ordning, skall jag säga, manade poliskonstapel Blomqvist, annars ska ni minsann få se på annat.

— Nå, mej kommer han då inte ve, de ska jag säja. Hvarken mig eller flickungen här, fräste madam Janson och visade på en liten rödlockig tös hon höll i handen. Och de kan ja säja så godt först som sist, att funnes det någon rättvisa, så skulle vi båda och gubben min med vara med där uppe i de fina salarna. Vi —

— Hysch! Se nu rör dom sej, nu ä säkert vigseln öfver. Där syns kyrkoherdens hvita hufvud och bruden, såg ni bruden?

— Säj, ska vi ropa nu!

— Behöfs inte, sade konstapel Blomqvist myndigt. Professorn var nere i går på vaktkontoret och sa till att han inte ville veta af något skrik och skrän. Genast vigseln och gratulationerna va öfver skulle brudparet komma ut på balkongen. Förresten, se, nu öppnas dörrarna.

Två löjtnanter med hvar sin kandelaber ställde sig på ömse sidor och Gina steg långsamt ut, medan Carl-Adam Gyllen höll sig lite bakom henne med armen utsträckt liksom för att skydda henne från att falla ner, och gästerna klämdes och trängdes i fönstren.

— Bruden u-ut, bru-uden ut, hojtade småpojkarna, glömmande konstapel Blomqvists maning, medan ett och annat hurrarop hördes.

Utan bråk och skrik var det väl inget festligt heller.

Ett ögonblick flög Ginas blick liksom sökande öfver mängden och hon ryste till som om hon frös.

— Kom in, Carina, du förkyler dig, hviskade Carl-Adam och lade armen om hennes lif.

Men Gina bara skakade på hufvudet och helt oväntadt bröt ett strålande leende fram öfver hennes hittills så ängsligt allvarliga drag. Hon böjde sig ner öfver balkongräcket, nickade, log och viftade, alldeles som hon sett de kungliga göra, då de åka ut första maj. Med den där stödjande armen kände hon sig plötsligt så trygg och oåtkomlig för alla dem — där nere.

När hon kom in i gröna förmaket igen, var hon alldeles den gamla Gina och en skälmaktig grop i hakan och en i vänstra kinden kröp fram, då hon i smyg nöp Felix och hviskade: — Nu du, nu är det öfver och nu kan vi ha lika roligt som förr.

Men Felix smög sig undan från henne. En aning sade honom att det aldrig kunde bli som förr och han kände en obehaglig ilning i maggropen alldeles som då han första gången gick till tanddoktorn. En känsla som inte gaf sig förrän Thérésine kom trippande i sin hvita klädning, som mamma broderat själf och en krans rosor på de nästan blåsvarta långa lockarna. — Felix du, hviskade hon, vi f å r smaka ananasen. Hvad är det likt, apelsin kanske?

— Inte ett dugg, svarade Felix öfverlägset, ty han hade ätit ananas en gång förut.

I det samma kom tant Cornelia fram för att hämta dem till supén. Dagen till ära var hon iförd en oerhörd spetsmössa, som kom hela hennes lilla skrumpna ansikte att försvinna och endast ett par strån af den bruna lösbenan att sticka fram. För öfrigt hängde en af gamla hennes nåds svarta brokadklädningar på hennes kantiga benstomme som en tomsäck på en gärdsgårdsstör. Ty den enda modernisering som beståtts var att alla krinolinfjädrarna blifvit bortplockade.

— Te tå, tom nu, måttingarna ta titta inne i blå tabinettet, lallade hon. Hon hade haft så mycket med småbarn och åldringar att göra i sina dar, att hon nästan glömt bort att tala rent.

— Tessy tycker inte om att tant Cornelia talar så där, sade Thérèsine djupt sårad i sin värdighet både som brudtärna och sina nyss fyllda fyra år.

Inne i salen, dit långborden nu flyttats från sängkammaren, surrade det som i en bikupa. Champagnen skummade i de smala spetsglasen och glassen stod och smalt så att ett tydligt dropp, dropp, plask hördes under den tystnad, som föll då den gamle kyrkoherden i Adolf Fredrik begärde ordet. Medan han talade fallande och stigande, stigande och fallande, somnade Thérèsine nästan där hon stod lutad mot tant Cornelias tomsäck, och som i ett aflägset fjärran hörde hon endast det oroande dropp, dropp, plask. Tänk om glassen inte räckte till och barnen bara fingo slicka golfvet. Hvarför stod den där vackre gamle farbrodern och talade så förfärligt länge, han borde tänka på glassen. Men just som Thérèsine nickade till riktigt väcktes hon af att det blef ett sådant där surr igen. Skratt och gråt, kyssar och dunkningar i ryggen.

Trots ananasen och glassen, som Thérésine slapp slicka upp från golfvet, föll sömnen återigen öfver henne och hon liksom gled bort från alltsammans. Ett ögonblick blott vaknade hon upp igen och undrade hvart faster Gina, nej, moster skulle de visst säga nu, och morbror Carl-Adam tagit vägen, sedan mindes hon ingenting förrän hon vaknade upp till en ny dag.

— Ja, hvart hade de tagit vägen?

Strax efter talet och champagnen hade Carl-Adam dragit Ginas arm under sin och hviskat: — Kom, Carina, innan någon märker något. Vagnen står där nere och väntar.

— Vagnen? Gina skrattade. Sandqvists sidenlandå, för att åka till hörnet af Trebackarlång!

Med lätta, hastiga steg, smög Gina in i sitt flickrum, tog den hvita kaninskinnskragen, "brudkragen" kallad, emedan den brukade gå till låns i släkten vid bröllop och andra högtidligheter, och så — fort ut i tamburen, där Carl-Adam väntade. Hon vågade inte kasta en blick i rummet, inte tänka, inte känna, för då — då —

Men minsann stodo inte i alla fall mamsellerna Romanti och Jubben på pass där nere i porthvalfvet.

— Fördömda kärringar, muttrade baron

IDUNS KOKBOK
AF
ELISABETH ÖSTMAN
är den bästa kokbok för det svenska hemmet. - - - - -
På mindre än 2 år har den utgått i öfver 25,000 ex. - Pris: Kr. 5:50 inb.

Alla thévänner måste profva
Kobb's Zaryana Thé.
1/4 kg. bleckburkar 1.50. 1/8 kg. paket 0.75.
Till salu i alla finare speceriaffärer.

Gyllen och i det inbegrep han af hela sitt hjärta Jubben med.

Nå, gudskelof! Dörren smällde igen och vagnen rullade bort.

— Men Carl-Adam då, utbrast Gina, vi far ju åt galet håll.

— Ja, Carina — älskling. Jag trodde att du skulle tycka om en liten Djurgårdstur i den varma augustikvällen och det vackra månskenet. — Säg? och Carl-Adam öppnade vagnsfönstret för att släppa ut den inpyrda stall- och läderlukten och få in den milda nattluften.

Först satt Gina lite skygg och stel, men då vagnen rullade öfver tvärrännstenen vid Fredsgatan guppade den så häftigt till, att Gina handlöst slungades i Carl-Adams famn och båda brusto ut i ett muntert skratt.

Otvunget och gladt började de sedan språka om dagens intryck och upplefvelser. Om major Sprengkula, gubben Pontus kallad, som hade snutit sig så våldsamt midt under vigselakten, att det minst låtit som kunglig salut; om tjocka mamsell Bommander, hvilken alla ovetande smugit sig in i skänkrummet för att kika i dörrspringan, men vägde så tungt mot dörren att den for upp och gumman trillade in; om den förgråtna Jubben, hvilken till vaktmästar Andermans stora fasa oupphörligt torkat tårarna och putsat näsan med handsktipparna, och slutligen om den stora lättnad de båda kände att nu — nu ändtligen var det öfver.

När de rullade fram öfver Djurgårdsbron, lämnande bakom sig den långa leriga Ladugårdslands Strandgatan med sina evinnerliga plank och brädlagda gångbanor, drog Carl-Adam Gina lite närmare till sig. Men som kronan och slöjan voro i vägen, hjälptes de åt att lossa alla de pinande nålarna och lade sedan ner jungfrulighetsemblemen på vagnens baksäte så varligt som om det varit reliker i ett helgonskrin.

—Min egen flicka, min maka, min hustru, Gud hjälpe mig att hjälpa dig genom lifvet, hviskade Carl-Adam rörd, då han såg de rödgyllene lockarna ringla fritt kring hennes barnsliga flickansikte, som föreföll ändå blekare än vanligt i månskenet.

Under ljuflig tystnad, tätt slutna intill hvarandra, sågo de ut öfver Djurgårdsbrunnsvikens silfvervatten, strändernas lekande dimmor och ekarnas fantastiska jätteskuggor, medan det i bröllopshuset redan hade, tack vare Jubben, spridt sig som en löpeld, att brudparet farit åt g a l e t håll.

Och medan de äldre damerna spetade omkring i uppvikta klädningar och styfstärkta underkjolar, letande efter sina bottforer, hviskade de, för att de unga inte skulle höra, om hur rent opassande det var. Tänk, att enlevera sin brud så där, då man är ärligen vigd! Något sådant hade då inte kunnat hända i deras ungdom. Men Carl-Adam, gamla människan, var nu inte som andra och inte den underliga Gina heller, så sanna deras ord — det komme aldrig att gå väl.

En silhuettutställning.

FRU MARIA LINDSTRÖM FRÅN LANDSkrona, välkänd för vår publik både som författarinna och silhuettklipperska, utställer i Karl Sjöwalls bokhandel, Drotninggatan 86, en samling silhuetter, skånska motiv, som ger goda bevis på, att hon icke endast kan hvad man i vanlig mening kallar "klippa gubbar", utan att hon är artist på området med ett fint uppfattande öga och raskt handlag. Den lilla utställningen är väl värd ett besök.

Signe Bergman.

Rösträttskvinnorna hålla ting.

EN UTOMORDENTLIG LIFAKTIGhet och entusiasm präglade det möte, till hvilket Landsföreningens för kvinnans politiska rösträtt centralstyrelse samlades den 8 januari i Stockholm. Ett så stort antal medlemmar af centralstyrelsen eller 105 har aldrig förr varit samladt, ej heller så många föreningar, nära 90-talet, varit representerade. Detta talrika deltagande i centralstyrelsemötet är att betrakta som ett utslag af samma lifskraft hos rörelsen, som drifvit fram 25 nya föreningar under det gångna året. Hela antalet lokalafdelningar utgör nu 213. Bland de nybildade är t. ex. Kiruna F. K. P. R., kvinnorna där ansågo tiden mogen att utan initiativ utifrån själfva sammansluta sig till en rösträttsförening.

Centralstyrelsemötet måste denna gång börja sitt arbete med att välja ny ordförande. Fröken Anna Whitlock, som så länge och lyckligt ledt L. K. P. R:s öden, hade nämligen afsagt sig sin post, och när hon öppnade mötet i sin nya skolas vackra hörsal, var det sista gången den samlade centralstyrelsen såg henne som ordförande. Hennes efterträdare var dock själfskrifven. Landsföreningens hittillsvarande vice ordförande, fröken Signe Bergman, valdes också med acklamation och intog genast sin plats i midten af verkställande utskottet uppe på estraden. Till vice ordförande valdes doktor Karolina Widerström. Ofriga funktionärer i utskottet blefvo fru Ezaline Boheman, sekreterare, och fröken Torborg Widebäck, skattmästare.

Då man förra året samlades, beslöts den stora opinionsyttringen till 1914 års riksdag, arbetet planlades, och man skildes åt för att börja det hvar i sin stad. Nu samlades man åter för att skärskåda hvad som uträttats, betydligt rikare på erfarenheter, både glada och bittra, men mest glada. Bland det intressantaste på mötet var helt visst att få höra dessa fulltecknade listors historia, som nu hopas i väldiga massor på namninsamlingsbyrån å Lästmakaregatan. Det ligger så mycket bakom dessa namn. Icke endast det stora själfuppoffrande arbete af dem, som enligt ordförandens ord mätt upp hela landet från söder till norr, när de vandrat med listorna, utan också samlad erfarenhet hos kvinnorna om hvad rösträttslöshet betyder för dem. Och hade blott tid och krafter hos de arbetande räckt till för att lära ännu flera kvinnor att sätta sin samlade kunskap af lifvet i samband med deras ställning i samhället, där de äro nekade den första och viktigaste medborgarrätten, så hade helt visst också namnen varit än flera. Det är också påfallande att enligt samstämmigt vittnesbörd från namninsamlarna det varit de kvinnor, hvilken klass de än må tillhöra, som själfva fått brottas med lifvet och dess svårigheter, hvilka först och villigast gifvit sina namn. Landsbygdens kvinnor, ha på många håll gifvit prof på vaksamhet och intresse, uttalat önskan om mera upplysning och visat möjligheter att tillgodogöra sig den.

Bondhustrun, på hvars fullkomliga afstängdhet från allt det som kan vidga blicken och ge näring åt intellektet, landets bestånd enligt professor Kjellén, afhänger, denna bondhustru börjar vakna, och sen få vi se hur det går! Helt säkert ha opinionsyttringens namninsamlare här gjort sitt till som väckare.

Ja, resultatet! Liksom i den dröm fru Frigga Carlberg berättade vid fredagens kvällsmöte stå kvinnorna bildligt taladt flockade utanför riksdagshuset och vänta afgörandet. De veta, att en kunglig proposition med yrkande på kvinnans rösträtt och valbarhet kommer att framlämnas, men om dess öde veta de ingenting. De kunna endast hoppas att deras opinionsyttring, när den framlämnas till riksdagen, skall göra intryck, icke blott på dem, som äfven utan den skulle röstat för deras sak, men också på dem, som hittills ställt sig afvisande eller afvaktande.

Kvinnorna startade ju hela detta arbete under den förutsättningen: när männen till slut få klart för sig, att vi v i l j a ha rösträtt, så få vi den! Om utgångspunkten varit riktig, så behöfva vi icke få upplefva fortsättningen på fru Carlbergs dröm, däri kvinnorna ombådos att gå sin väg, sedan frågan fallit, och komma tillbaka en annan gång med dubbelt så många namn. Det är sant att kvinnorna nog skola komma tillbaka om det behöfs, icke bara en gång men många och alltid flera, men när de nästa gång komma tillbaka, skulle den nya äktenskapslagstiftningen, andra frågor att förliga, vara afgjord utan dem!

Det skulle vara frestande att här gå in på personligheter och skrifva något om namninsamlingens hjältinnor, namnlösa så många trots alla sina listor. Men utrymmet är mycket begränsadt. Jag kan icke nämna mer än en, fru Augusta Tonning, som ägnat hela år 1913 åt att arbeta för namninsamlingen. Hon har hållit 105 föredrag, besökt 195 platser med listor och agitationsskrifter och bildat sex rösträttsföreningar. Ett rekord, trots hennes många goda medtäflare.

Under år 1913 har Bergman-Österbergska samhällskurserna för att också nämna denna gren af arbetet, pågått mycket ifrigt Juris kandidat Eva Andén har föreläst i Västerbottens län, Skaraborgs, Göteborgs och Bohus län med bortåt 150 föreläsningar på 42 platser för en åhörarskara af öfver 13,000 personer. I Halland, på Gottland, i Jämtland, i Västerbotten och i Stockholms län ha också kurser hållits af skilda personer. Ämnena ha varit: kommunernas organisation, förvaltning och hälsovård, fattigvårds- och barnavårdslagstiftningen, äktenskapslagstiftningen, den sociala försäkringen, skyddslagstiftningen, kvinnornas ställning inom yrkena samt statens organisation och de politiska partierna.

Detta är på ett upplysningsarbete sådant som detta och på det, som bedrifves af de 213 F. K. P. R. som kvinnorna bygga, då de gå till kommunala val, och komma att bygga då de få den politiska rösträtten.

Änkedrottning

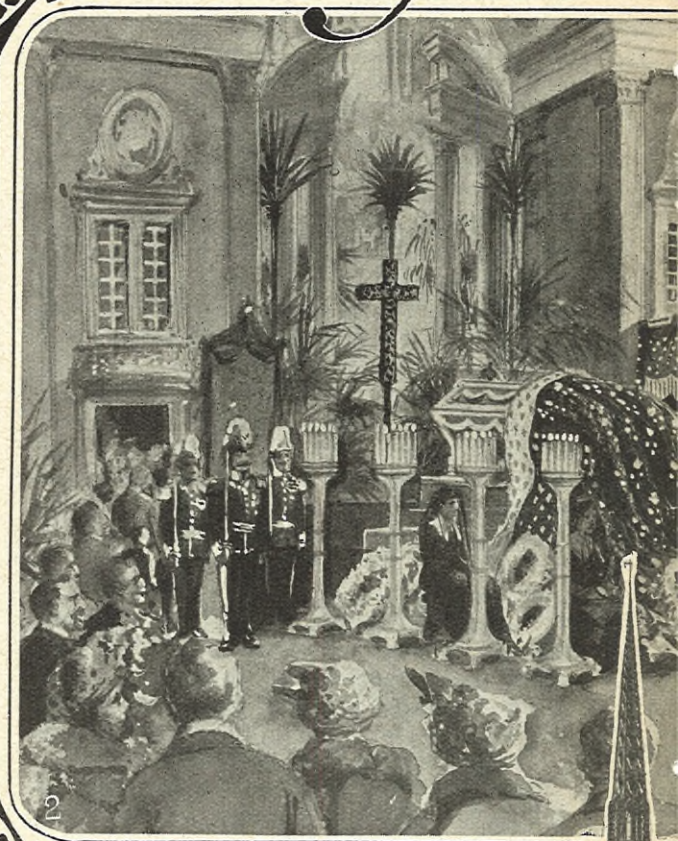

EN KUNGLIG PERSONS liktåg har alltid ett utanverk af officiell prakt och ceremonier, och de, som stå utanför, betrakta det också först och främst ur synpunkten af ett offentligt skådespel, glömmande lätt, att blödande hjärtan äfven här följa kistan, att den nödtvungna offentligheten kanske gör sorgen bittrare, icke lättare. Men mera än vid andra kungliga begrafningar skimrade det personliga elementet igenom vid drottning Sofias jordafärd.

Det var kärleksfulla händer, som lagt dit kransen vid kistans fot med inskriften "till min älskade mamma", och det var korset på kistan mer än kronan, som tilldrog sig uppmärksamheten. Likaså personlig var hela den vackra enkla ceremonien med sitt val af gamla kända psalmer, hvilka väl mången af de närvarande sjungit vid sina egna käras bårar. Biskop Billing, som höll jordfästningstalet, talade också om den goda makan och modern, som borde bevaras i tacksamt och välsignadt minne.

Och den som såg konungens ansikte, när han följde kistan ur Slottskyrkan på väg till dess sista hviloplats, förstod hur djupt en son kände den förlust, som träffat honom med moderns bortgång.

Med detta betonande af det rent personliga draget har icke velat sägas, att man ett ögonblick glömde, hurusom det var en drottning af Sverige, som fördes till grafven.

Den väldiga kören af klockor före och efter jordfästningsakten och saluten från Skeppsholmen förkunnade ju änkedrottningens jordafärd för hela hufvudstaden, där den låg täckt af snö, liknande det hvita krusflor hennes majestät själf brukade an-

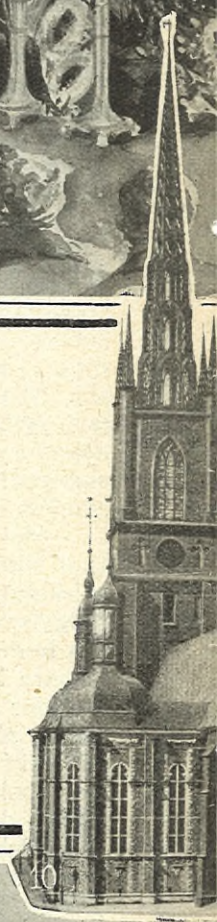

1. Konungarne Christian och Gustaf samt prins Eugen. 2. Vid änkedrottningens bår i Slottskapellet Trettondagen. Öfverkammarherre Celsing och kammarherre Blomstedt vaktande vid kistan. Till höger en hedersvakt af Karl XII:s drabanter. Till vänster den cirkulerande kön af besökande. 3. Processionen utanför slottet. 4. På Birger Jarls torg. Konungarne Gustaf och Christian samt kronprinsen och prins Eugen följa efter kistan. 5. Kavalleriregementet ridande framför kis-

Sofias sista färd

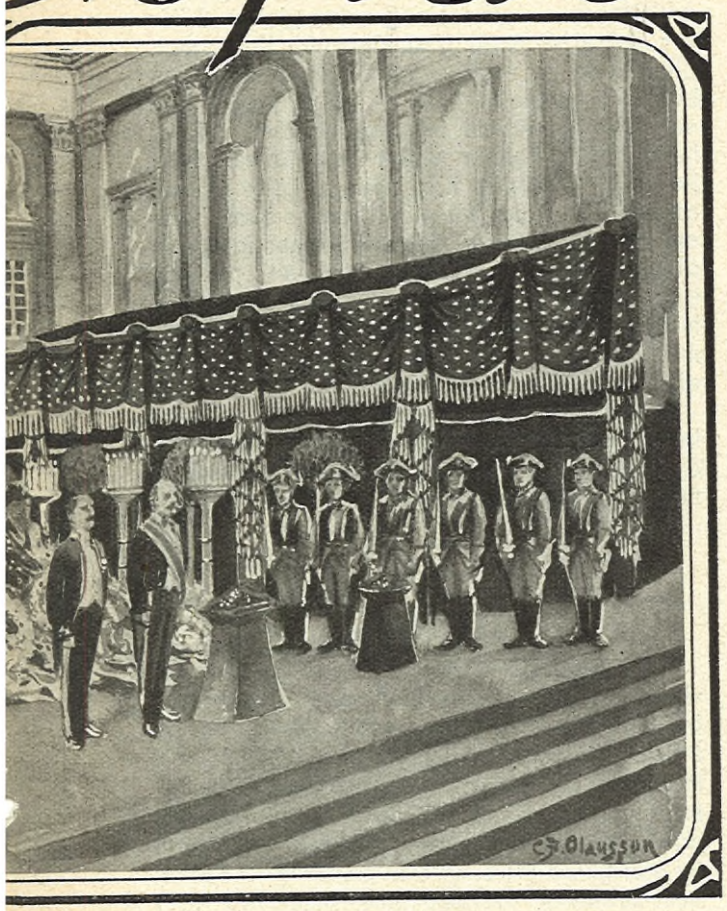

vända i sin änkeskrud. Och slottet med dess omgifning bar prägeln af dagens betydelse. Florbehängda flaggor vajade öfver allt, obeliskerna i svart och silfver reste sig som dödens milstolpar vid Riddarholmsbron. Trupper bildade häck längs vägen mellan slottet och kyrkan, och bakom dem stodo åskådarna i täta led. När så processionen med den kungliga likvagnen, dragen af sex hästar, ringlade ut ur borggården och tog vägen genom Storkyrkobrinken, öfver Riddarhustorget och fram till kyrkan, så insveptes det hela i hvinande snöhvirflar, som för åskådarna dolde och dämpade skådespelets prakt, men det var dock en kunglig procession. Vid konung Gustafs sida gick konung Christian X af Danmark, följde så änkedrottningens öfriga söner och sonsöner. Änkedrottningen af Danmark, som jämte prinsessan Thyra öfvervar begrafningen, deltog lika litet som de öfriga kungliga damerna i processionen.

Vägen mellan slottet och Riddarholmskyrkan är kort, och processionen med den röda rosensmyckade kistan var snart inom dess murar.

Sedan en bön förrättats af hofpredikanten Hammarsten följde så, under tonerna från Händels Largo, kransnedläggningen från de närmast sörjande. Konungen mottog och öfverräckte till hvar och en hans krans. Därefter fördes kistan till den väntande katafalken i Bernadotteska grafkoret och drottning Sofia hade nått sitt sista hvilorum.

Den korta dagen, en af de mest vinterlika vi haft på många år, hade redan då börjat skymma och snart lågo de nyss så befolkade borggårdarna, gatorna och torgen mörka och tysta.

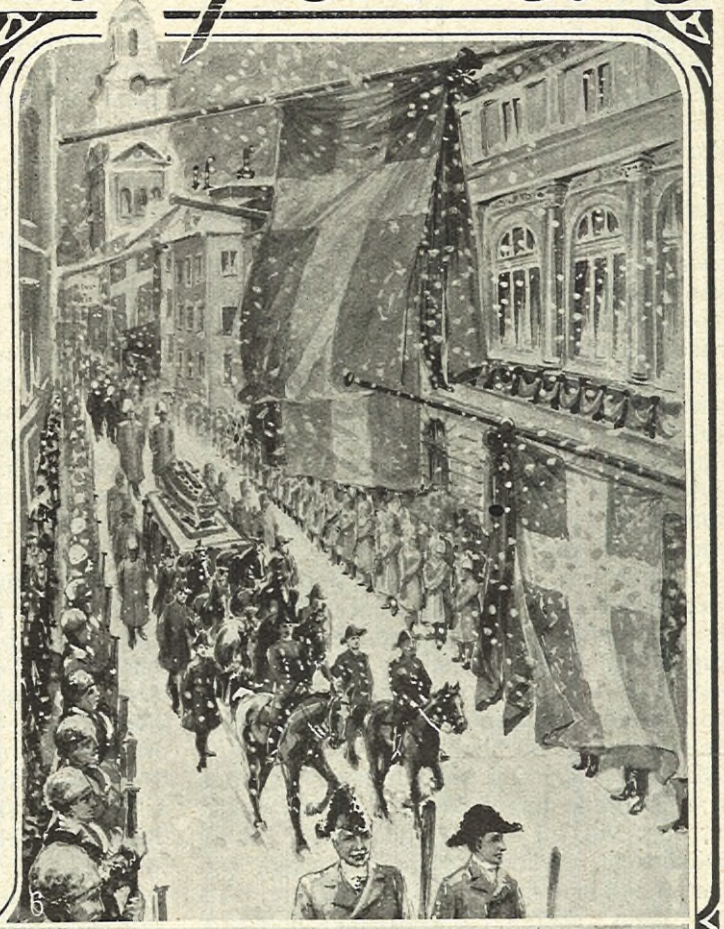

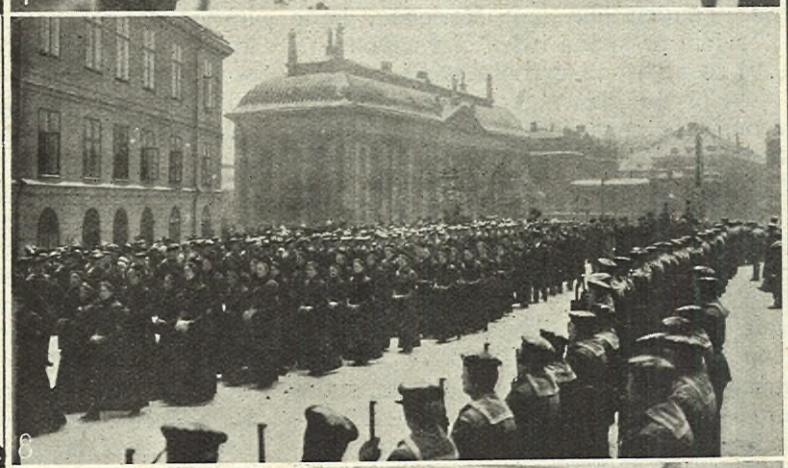

tan. 6. Processionen i Storkyrkobrinken. 7. En del af processionen. Förgrundsfigurerna utgöras af professor och professorskan Berg, professor Medin, d:r Karlfeldt m. fl. 8. Sofiasystrarnas tåg. 9. Karl XII:s drabanter passera Riddarholmsbron. 10. Riddarholmskyrkan. 11. Processionen passerar Riddarhustorget och Riddarholmsbron. — 1, 3, 4, 5 o. 11. hoffotograf A. Blomberg foto. 8. Hoffotograf W. Lamm foto. 7 o. 9. Th. Modin foto. 2 o. 6. Teckningar för Idun af C. A. Olausson.

Spökhuset.

Skiss af MATHILDA MALLING.

DET VAR ETT GAMMALT HUS, som såg ut som ett gammalt franskt hus ser ut: gulkalkadt och litet förfallet, oregelbundet, stort och fyrkantigt med nästan flatt tak och höga skorstenar. Fönstren sitta här och där, utan ordning — de äro alldels fyrkantiga och ha breda, uppslagna gröna luckor. Rundtomkring den söndriga stentrappan växa rosor. Skära och gula rosor, som blomma i solskenet och fälla de ljusa kronbladen. Hvem kan stiga uppför trappan? Hvem kan komma in genom den breda sjunkna dörren, som inte är öppen och inte är låst, men ser ut som om den vore spärrad af rosensnåret? Inte bor någon här! Popplarne bakom trädgårdsmuren till höger stå raka och orörliga som en rad drabanter, och syrenbuskarne innanför hagtornshäckarne gro tätt, tätt omkring den trånga, gräsbevuxna gårdsplanen. Hundkojan står tom, grå, förvittrad: ingen hund sliter i kedjan och glammar högt utanför den, när en ryttare, som långsamt rider fram i skuggan af popplarne, stiger af hästen och binder den vid sandstensstolpen, som stöder den rostiga järngrinden. Hvem bor här? Inte kan någon bo här?

Mannen, som nu stannade vid trappans fot och tittade uppåt fönstren, visste också mer än väl, att ingen bodde här. Hit till "spökhuset", dit ingen vågade komma, och som till och med tjufvar och lösdrifvare, trots den låsta dörren, omsorgsfullt undveko, kom han som en pilgrim kommer till ett heligt ställe. Här hade han för mer än tjugo år sedan bott med Marianne — leksystern, fostersystern, barndomsväninnan, den då och sedan och öfver allt älskade, som för längesedan öfvergifvit honom för en annan, och sedan (det visste han mer än väl) öfvergifvit denne för andra män. Här hade han sett henne: strålande ljus och munter, leende med sina smala ljusa ögon under de täta korta ögonfransarne; här hade han sagt henne — tusen gånger, tyckte han nu — att han älskade henne, och här hade hon svarat honom sitt eviga: "Vänta! vänta bara!"

Det var nu längesedan.

Sista gången han såg Marianne, hade varit för fem år sedan i den stora Operan i Paris. I rosatyll och dyrbara spetsar, urringad, juvelprydd och med Alexandralockar öfver de hvita spensliga, redan litet magra axlarne, hade hon suttit i logen midtemot kejsarinnan Eugénie, och publiken hade sett minst lika mycket på henne som på kejsarinnan. Hon hade ju alltid, blott genom själfva uttrycket i sin blick och sitt leende — det fridfullt gåtfulla — ägt en underbar förmåga att fängsla människor. Hon hade böjt sig fram öfver logekanten — hon var tillsammans med sin man och flere andra herrar — och leende nickat ned till ungdomsvännen, och på rörelsen af hennes läppar hade han kunnat se, att hon för sig själf hviskat han namn: "Armand".

Nästa dag hade han anträdt sin länge beramade forskningsresa till Canada. Att stanna i Paris blef i längden alltför outhärdligt.

Efteråt hade han hört, att hon blifvit änka, att en man fallit i duell för hennes skull — många skvallerhistorier, som inte alla voro blott skvaller, hade han hört. Senare fick han också veta, att hon lämnat Paris och i all stillhet kommit tillbaka till sitt barndomshem för att dö. Hennes rykte hade inte dött. Många i trakten kunde svära på, att de under ljusa månskenskvällar tydligt sett en hvitklädd dam med vid krinolin och lockar öfver axlarne sitta på balkongen öfver dörren med klängrosorna; sitta där med handen under kinden och läsa i en bok.

Ändtligen förde han långsamt och betänksamt rosorna åt sidan, steg uppför den förfallna trappan, och lyfte dörrklinkan. Jasannerligen! — oaktadt hon redan varit död i nära ett år, såg det ut som om hon ännu bodde i huset. Han visste, att hon själf i sin sista vilja strängt förordnat, att intet finge röras: allt skulle stå som hon lämnade det. I förstugan hängde hennes ljusa mantilj och hatt, dammiga, fulla af malhål och spindelväf. I vrån vid marmorbordet stod den lilla förgyllda stol, hon alltid som barn hade nyttjat. . .

Han gick uppför trappan till öfre våningen och in i det stora rummet innanför balkongen.

Hur väl han ännu kände igen det! Det var stort och lågt liksom alla de öfriga rummen i huset och hade en enorm alkov med en stor, nästan fyrkantig himmelssäng, hvitmålad, med väldiga förgyllda stolpar och blå brokaddraperier. Möblerna voro gamla rokokomöbler, förgyllda och öfverklädda med urfäldt och malätet b l e u-c e l e s t e-siden. Här, i de båda länstolarna på bägge sidor om marmorkaminen med det gamla bronsuret som inte längre gick, och de båda vermeiljusstakarne, hade han och hon suttit många höstaftnar framför elden, medan kastanjerna rostades och hennes far ute på balkongen riktade sin stora kikare mot stjärnorna. Så kunde det hända, att hon ibland reste sig upp och öppnade dörren och ställde sig att titta på stjärnorna, hon också. Ända tills han otåligt hviskade "Marianne!" och hon vände sig om och lade fingret på läpparne och lika sakta som hon öppnat den åter drog igen dörren efter sig.

"Jag fryser alltid", brukade hon säga, "när jag ser på stjärnorna. Det är för det, att de äro så långt, långt borta, och man ingenting begriper af alltsammans. Men ibland gör det en godt att frysa!"

Hon tyckte om att läsa och ibland kunde hon sitta med handen under kinden — liksom folket nu efter hennes död alltid såg henne — och timvis vända bladen i sin bok, medan han tyst och tåligt satt bredvid och beundrade henne. "Se bara på mig!" sade hon då och tittade upp på honom med sina smala leende ögon. "Jag känner mig liksom hvitklädd och förgylld från topp till tå, nästan som änglarne öfver altaret i kyrkan, när du sitter och ser på mig på det viset."

Lilla Marianne! Lilla Marianne! H a n s Marianne, som nu ingen kunde taga ifrån honom.

Han gick fram till bokhyllan och såg ännu en gång på de böcker hon hade läst och älskat. Där fanns ett originalexemplar af "H e r n a n i", understruket på nästan hvarje sida, och "L a n o u v e l l e H é l o ï s e" med hennes eget flicknamn på titelbladet. Där fanns Corneilles och Racines tragedier, som de turvis måst läsa högt för hennes gamle far om aftnarne, då han ej varit upptagen af egna studier, samt en gammal underlig drömbok, hon hvar morgon brukat slå upp i för att "tyda sina drömmar". Men allra ytterst i hörnet på den öfversta hyllan — som en lurande fara, en fallucka till den förbjudna kunskapens djupa brunn — fann han nu plötsligt och visste inte, att han någonsin sett den där förut, ett gammalt bortglömdt exemplar af "M a d e m o i s e l l e d e M a u p i n" af Theophile Gautier, 1835. Där stod det, trasigt på pärmarne, flitigt läst, utan titel, döljande på sina tättryckta sidor all romantikens rasande skönhetstörst och odisciplinerade fantasi, strålande af färg, gnistrande af öfverord och blasfemi, af olympisk hedendom och djärfva, frivola infall. Först n u såg han den, och tänkte undrande på, om hon, när hon som ung flicka suttit här allena och drömt om det unga flickor drömma om, kanske ibland — då rosorna i kvällningen doftade som starkast och solen gick ned öfver hafvet — tagit fram den och läst i den. Eller hade en man — en af de många som känt och älskat henne — gifvit henne den och lärt henne att begripa den?... Eller hade boken kanske under hela hennes lifstid stått obeaktad här borta i hörnet, utan att hon ens vetat att här i hennes rum, bakom ett par dammiga grå bokpärmar med den plymascherade filthatten öfver sitt pärlflätade hår och ryttarkappan käckt stödd mot höften, stod romantikens allra farligaste romanhjältinna. Här stod hon på vakt emot all lifvets nyktra verklighet.

Han slöt boken och satte den åter varsamt in på dess plats. Nu visste han, hvilken bok det var hans Marianne om nätterna läste i månskenet på balkongen.

Litteratur.

POLITISK HANDBOK ÄR NAMNET PÅ EN värdefull politisk uppslagsbok, som i dagarna utgifvits af Ragnar Lundborg å Norstedt och Söners förlag. I densamma redogöres för samtliga staters författning och förvaltning samt lämnas en del statistiska och genealogiska uppgifter. I särskilda artiklar lämnas en populär kortfattad redogörelse för statslärans allmänna grunder, en resumé öfver den nuvarande världspolitiska situationen samt i alfabetisk ordning en tydning af de oftast förekommande termerna inom det politiska lifvet, hvilka möta läsaren i dagspressen.

Efter en noggrann granskning ha vi funnit en del fel, ej underligt för öfrigt i ett arbete af detta slag med alla dess tusentals olika uppgifter. De äro dock alla af mindre betydenhet och boken fyller som helhet betraktadt väl sin plats på hvarje politiskt intresserad medborgares bokhylla.

J. T.

Till Mari Mihi.

Gamle gosse!

Det är orätt af dig att drifva med Iduns läsarinnor och söka inbilla dem att k o n u n g kommer af k u n n a. (Se "Den hvita drottningen" i Idun n:r 2.) Din bisarra fantasi skall icke komma med vrängda framställningar till allmänhetens förvillande, utan du skall utan vidare rätta uppgiften till, att konung är en direkt afkomling (medels den förr vanliga ändelsen —ung) af k o n r, som betyder: f ö r n ä m m a n. Germanerna voro bördsstolta och ledo inte brist på ättehöga styresmän. Låt oss däremot vara ense om och städse framhålla, att af k u n n a kommer k o n s t, som således aldrig bör ha sin rot i okunnighet.

I hast din

RUBEN G:SON BERG.

Johan Unman.

DEN SOM I NÅGOT ÄRENDE rörande Stockholms stads historia trädde in i huset Tegnérgatan 18 och ringde på hos grosshandlaren Johan Unman, blef alltid på det älskvärdaste mottagen af den framstående Stockholmskännaren, hvars omfattande samlingar öfver vår hufvudstad, dess topografi och historia beredvilligt ställdes till den kunskapsförstandes förfogande.

Man kan säga att med grosshandlare Unmans bortgång sistlidne nyårsafton förlorade Birger Jarls stad en af sina verkliga fäder, och därtill kanske den kärleksfullaste, den som med sina kunskaper, sin pietetskänsla och sin värnlust i ord som handling kämpade mot den vandalism, som tidt och ofta söker göra sitt inflytande gällande i stadens styrelse.

Att han framför allt fick det gamla Stockholm kärt berodde kanske delvis på, att han föddes och växte upp i staden inom broarne och att hans förste lärare var skriftställaren Claës Lundin, också han en intresserad Stockholmskännare.

Sina enastående samlingar började han först vid mognare år hopbringa. "Men redan som pojke", berättade han vid ett tillfälle, "sprang jag kring i gator och gränder och tittade på de gamla underliga portarna, och jag minnes väl, hur mycket jag intresserade mig för alla dessa minnesmärken från äldre tider, som vi ha så godt om där." En hans vän och minnestecknare, arkivarien John Flodmark, påpekar hur han i början af 1880-talet företog sig det mödosamma arbetet att ur Stockholms tidningar afskrifva alla notiser angående mer eller mindre märkliga tilldragelser, som timat här från 1800 till 1899. Dessa afskrifter inbundos sedermera och försågos med namn- och sakregister, hvarigenom de blefvo ett utmärkt historiskt material för stockholmsforskaren. Också voro dessa källor välbehöfliga för att kunna besvara alla frågor med hvilka man, särskildt inom tidningsmannavärlden, blifvit van att hänvända sig till Unman, som i sådant hänseende var ett lefvande "Fråga mig om allting". Alla sina dyrbara samlingar har den aflidne genom testamentariska förordnanden förärat till Stockholms stads arkiv och bibliotek.

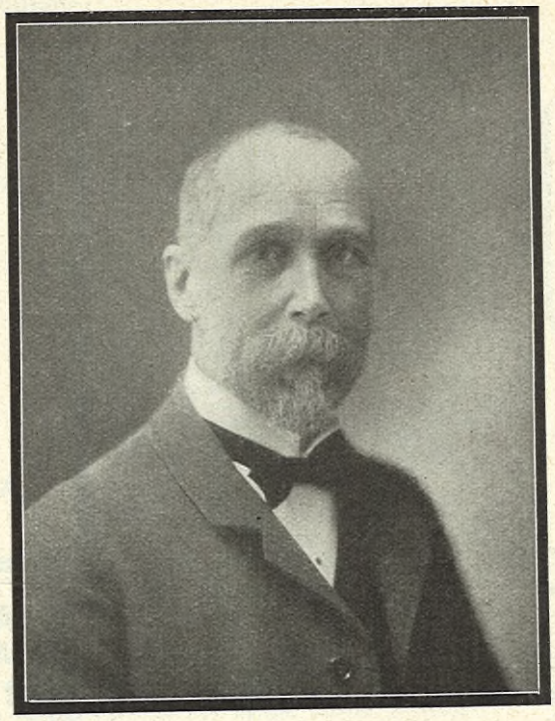

F. Flodin foto.

En bortgången Stockholmskännare.

Af samfundet S:t Erik var Unman på det lifligaste intresserad, tillhörde dess styrelse och ihågkom det vid sin död med en betydande donation, eller, som orden lyda i hans gåfvobref, "så stor del af min kvarlåtenskap, som det enligt lag är mig medgifvet att disponera öfver."

Man kan säga att i allt hvad han gjorde tog sig hans kärlek till sin födelsestad uttryck, och stockholmarne ha alla skäl att minnas honom med vördnad och tacksamhet.

En minnesutställning i Artillerimuséet.

ETT FÅTAL STOCKHOLMare känna till hvad vårt kgl. Artillerimuséum vid Riddaregatan innesluter af intressanta krigsmobilier, de där bära vittne om, hur svenska krigshjältar i gångna tider klädt blodig skjorta på främmande slagfält och hemfört rika segerbyten. Och dock torde detta vårt tyghus kunna intressera både "lekt och lärd", allrahelst nu, under den pågående minnesutställningen, som tillkommit för att erinra om våra båda senaste krig 1813 och 1814. Ute på gården möter besökaren sålunda raderna af gamla kanoner, däribland åtta stycken sexpundingar, Cardells krigsbyte från den stora drabbningen vid Leipzig för 100 år sedan. Å vår andra bild synes i bakgrunden det stora Karl-Johansporträttet från 1803 i hans egenskap af nordarméns befälhafvare. Gruppen af sablar å den tredje bilden tilldrager sig lejonparten af intresset, då man får veta att de svingats af sådana världshistoriska hjältar som marskalkarna Ney och Blücher, generalerna Adlercreutz, Sandels m. fl.

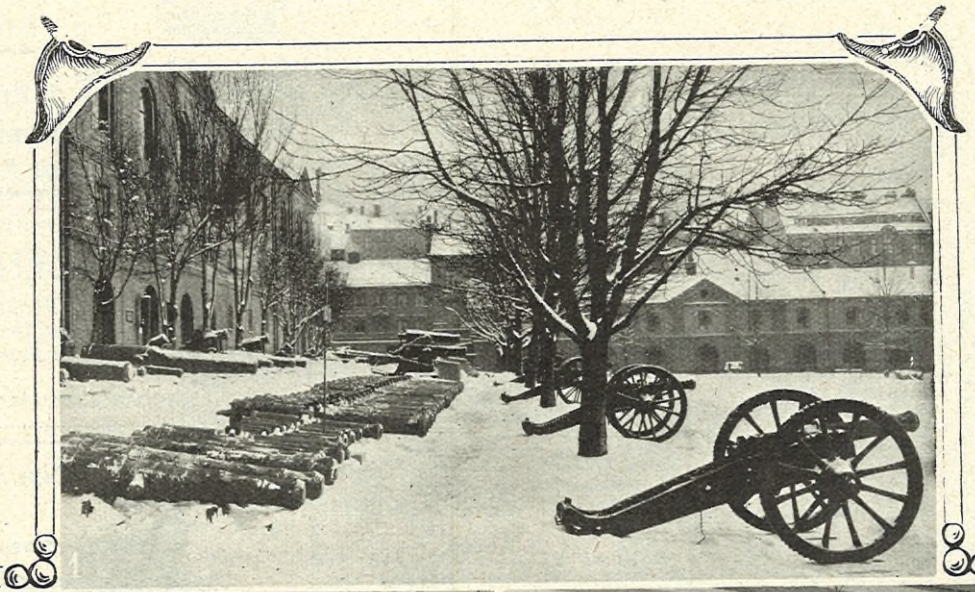

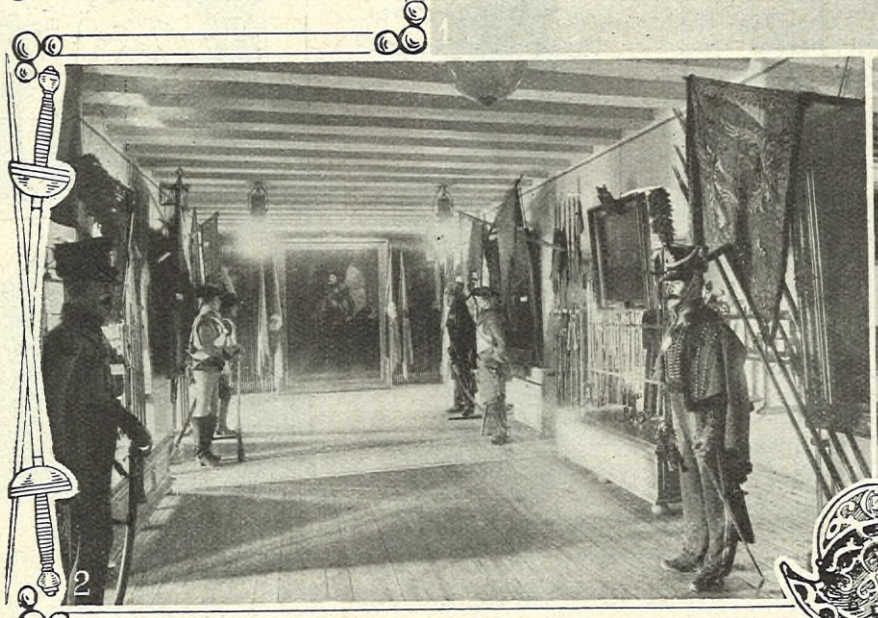

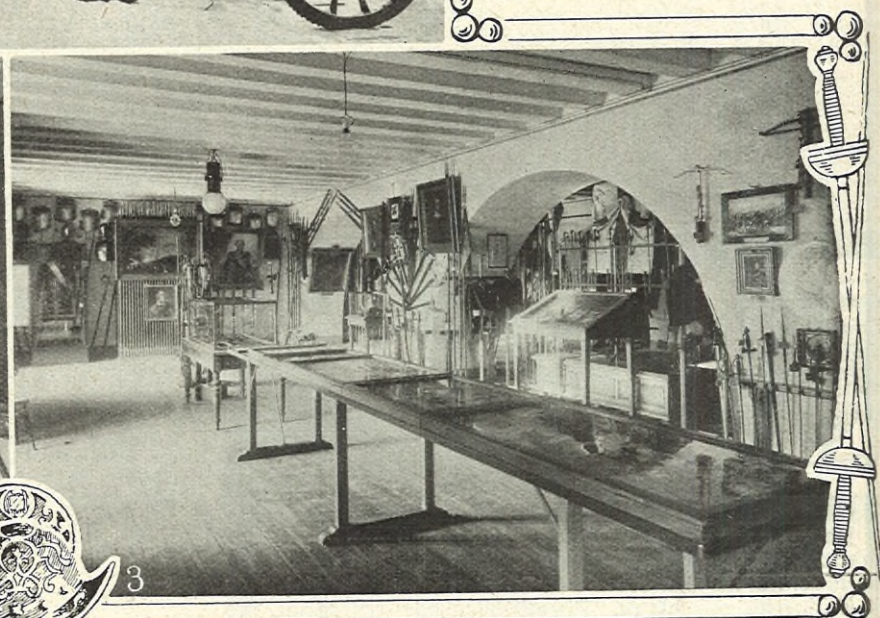

1. Artillerigården med de vid Leipzig, Glückstadt och Fredriksstad eröfrade kanonerna. 2. Minnesafdelningen med det stora Karl-Johansporträttet i fonden. 3. Montrerna med handteckningar af uniformer, lägerscener m. m. På väggen sablar som tillhört marskalkarna Ney, Blücher, Adlercreutz och Sandels m. fl. A. Blomberg foto.

OFVANSTÅENDE FABRIKAT
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

Patent.
Hafre-Gryn. Hafre-Mjöl.
Gyllenhammars
Köp
röda originalpakefer
30 portioner gröt för 55 öre.
Obs.! Gyllenhammars { Hafre-Must. Rismjöl.

En fet tvål
behöfs i vinterkylan, isynnerhet för dem som ha torr hud.
Använd därför
GAHNS
öfverfettade
Lanolin crême tvål
à 50 öre st., som är, och alltid varit, en i alla afseenden god tvål. Den erhöll Guldmedalj 1897 å Stockholmsutställningen.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 11—17 JAN. 1914.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt gädda med potatis; mjölk; kaffe eller te med petits-choux. Middag: Jordärtskockspuré med ostkrutong; stekt färsk oxtunga med brynt potatis; gröna bönor (haricots-verts) med rördt smör; bäjersk kräm med choklad.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckkorf med äggstanning i form; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kalops med potatis; körsbärssoppa med vispad grädde.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; fläskkotletter med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kromgädda med smör, pepparrot och potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; stekt sill med grädde och lök samt potatis; kaffe eller te. Middag: Kokt köttkorf med stufvade turska bönor; kabinettspudding med vaniljsås.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; schnellklopps med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärter med fläsk; pannkaka med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt pannkaka (rester från torsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Kokt, brynt lammbringa; lingonpäron med vispad grädde.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; kroketter af ägg med ärter; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med potatismos; krusbärssoppa.

RECEPT:

Jordärtskockspuré (för 6 pers.). $1\frac{1}{4}$ lit. jordärtskockor, $\frac{1}{4}$ rotselleri, $\frac{1}{2}$ lit. vatten, 1 tsk. salt, $1\frac{1}{2}$ msk. smör (30 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), $1\frac{1}{2}$ lit. klar buljong, salt, hvitpeppar, socker, 2—3 äggulor, 1 dcl. tjock grädde.

Beredning: Jordärtskockorna sköljas, skrapas (helst under rinnande vatten), sköljas ånyo och få ligga 1 tim. i $1\frac{1}{2}$ lit. vatten, tillsatt med 2 msk. ättika och 2 msk. hvetemjöl, för att ej bli mörka. Selleriet skalas, skäres i tärningar och lägges tillsammans med jordärtskockorna. Tolf små, runda jordärtskockor fråntagas, kokas särskildt i litet buljong och serveras i soppan. De öfriga sättas på i det kalla vattnet, tillsatt med saltet, och få koka, tills de äro fullkomligt mjuka, då de passeras. Smör och mjöl fräsas 2 min., purén och buljongen spädas på och soppan får koka 5 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna. Äggulorna och grädden vispas upp i soppskålen och purén hälles i under vispning. Serveras med jordärtskockorna och ostkrutong.

Stekt, färsk oxtunga (f. 6 pers.). 1 färsk oxtunga, vatten, 3—4 msk. salt.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), $\frac{1}{4}$ tsk. hvitpeppar, 2 tsk. salt (10 gr.), $\frac{1}{2}$ lit. kokande buljong, 3 msk. tomatpuré, 1 burk champinjoner ($\frac{1}{4}$ lit.).

Beredning: Tungan putsas och får ligga i vatten ett par tim., sättes på i kokande vatten, som bör stå nätt och jämnt öfver den, skummas väl och saltet tillsättes. Tungan får sakta koka 2—$2\frac{1}{2}$ tim. eller tills skinnet nätt och jämnt kan dragas af.

Smöret brynes i en liten långpanna, tungan lägges i och brynes i varm ugn, under det den ofta öses öfver med smöret. Den beströs med kryddorna, spädes med buljongen och får steka $\frac{1}{2}$ tim., hvarunder den öfveröses omkr. hvar 10:de min. Tomatpurén och champinjonerna tillsättes och tungan får ytterligare steka $\frac{1}{2}$ tim., eller tills den är fullkomligt mör. Den skäres på snedden i $\frac{1}{2}$ cm. tjocka skifvor, hvilka sammanläggas, så att tungan vid serveringen ser hel ut på fatet. Garneras med champinjonerna och persilja och serveras med brun champinjonsås, ärter och brynt potatis.

Turska bönor (Haricots-verts) (f. 6 pers.). $\frac{1}{2}$ kg. späda turska bönor, $1\frac{1}{2}$ lit. vatten, 15 gr. salt.

Beredning: Bönorna rensas, sköljas i kallt vatten och få rinna af på linne. De påsättas i kokande, saltadt vatten och få koka hastigt utan lock, tills de äro mjuka, då de läggas upp med hålslef på fat med bruten servett och serveras med rördt smör.

Konserverade haricots-vert kunna användas på samma sätt: de läggas i kokande, saltadt vatten och då det ånyo kokar, tagas bönorna genast upp.

Bäjersk kräm med choklad (f. 12 pers.). 2 hg. strösocker, 2 dcl. vatten, 1 vaniljstång, 1 hg. osockrad choklad, 10 blad gelatin, 1 dcl. hett vatten till gelatinet, 7 dcl. tjock grädde.

Beredning: Sockret kokas med vattnet och vaniljen till en klar, simmig lag, hvarefter vaniljstången upptages. Chokladen smältes i vattenbad, utan tillsats af vatten och nedröres i sockerlagen. Gelatinet sköljes i kallt vatten, upplöses i det varma vattnet och tillsättes, hvarefter krämen röres, tills den är kall. Då tillsättes den till hårdt skum slagna grädden, och krämen hälles i vattensköljd och sockerbeströdd form och får stå på is 2—3 tim. för att stelna. När krämen skall serveras, lossas den från kanten med en spetsig knif och uppstjälpes på flat glasskål med tårtpapper. Serveras med mandelspån.

Stekt sill med grädde och lök (f. 6 pers.). 2 stora, salta sillar, 1 msk. mjöl (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor, 3 msk. smör (60 gr.), 3 dcl. tjock grädde.

Till garnering: 1 stor portug. lök, $1\frac{1}{2}$ msk. smör (30 gr.).

Beredning: Sillen urtages och får ligga i rikligt med vatten 24 tim., hvarunder vattnet bytes 2 ggr. Skinnet afdrages, hvarefter sillen fläkes, ryggbenet jämte alla småben borttagas och sillen inklappas i en fiskhandduk. Filéerna vändas i en blandning af mjölet och de stötta skorporna, stekas vackert gulbruna på båda sidor och uppläggas på varmt serveringsfat. Pannan vispas ur med grädden och såsen får ett uppkok. Löken skalas, skäres i tunna skifvor och brynes väl i smöret; härtill användes en särskild panna. Sillen uppläggas på varmt serveringsfat, såsen hälles öfver och anrättningen garneras med den brynta löken och persilja. Serveras som frukoträtt med nykokt oskalad potatis.

Schnellklopps (f. 6 pers.). 750 gr. oxhare, utskuren biff eller benfritt innanlår, 2 tsk. salt (10 gr.), $\frac{1}{2}$ tsk. hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.).

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 1 msk. finhackad rödlök, $1\frac{1}{2}$ msk. mjöl (15 gr.), 4 dcl. tjock grädde, salt, hvitpeppar.

Beredning: Köttet, som bör hafva hängt, tills det är riktigt mört, torkas med en duk urvriden i hett vatten, skäres tvärs öfver muskeltrådarna i omkr. $1\frac{1}{2}$ cm. tjocka skifvor, hvilka bultas med en fuktig köttklubba eller köttklapp, tills de äro tunna, men få ej bultas sönder. Biffarna beströs med kryddorna. En stekpanna upphettas och smöret brynes däri. Då smöret är brunt, iläggas biffarna och stekas omkr. 2 min. på hvarje sida, eller tills de äro vackert bruna, och läggas upp på varmt fat.

Till såsen fräses smöret i stekpanna, löken och mjölet tillsättas och alltsammans brynes vackert. Grädden spädes på, och såsen får koka ett par min. samt hälles öfver biffarna. Serveras med stekt potatis, beströdd med finhackad persilja.

Kroketter af ägg (f. 6 pers.). 5 ägg, $1\frac{1}{2}$ msk. smör (30 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 4 dcl. grädde, 2 blad gelatin, salt, hvitpeppar, 1 tsk. ansjovissås.

Till panering: 4 msk. mjöl, 2 ägg, 2 tsk. matolja, 1 kkp. stötta skorpor.

Till kokning: 1 kg. flottyr.

Beredning: Äggen kokas 10 min., afkylas i kallt vatten, skalas och skäras i fina tärningar. Smör och mjöl fräsas 2 min., grädden spädes på och såsen får koka 5 min., de skurna äggen röras i försiktigt tillika med det sköljda samt i 1 msk. hett vatten upplösta

SYSKOLAN
Textilafdelningen Thyra Grafström
börjar åter den 15 januari 1914.
Undervisning meddelas i konstsömnad, däribland en del nya tekniker, italienskt spetsbroderi, hålsöm och knyppling. Anmälningar kunna göras dagligen. Prospekt franko på begäran. Kurser anordnas äfven 4—6 två e. m. i veckan.
A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
REGERINGSGATAN.

Äkta Göteborgs Knäckebröd.
Hygienkontrollant: Dr G. Hjort af Ornäs.
Tel.: 11 & 929.

Obs.!
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska
Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås
för Smörgåsbordet.

Mellin's Food
är bästa kraftnäring för svaga, klena barn i alla åldrar. Bok om barns uppfödning gratis och franko från Mellins Food Depôt, Malmö.

MACCARONI
är en utmärkt rätt till omväxling med potatis. Bör anv. i hvarje hem.
Se till att
SVENSK MACCARONI ERHÅLLES

T·OF·T·S
Ovillkorligen bästa té, som erbj. i detta prisl. $\frac{1}{2}$ kg. 2.25, $\frac{1}{4}$ kg. 1.15. Förp. i vack. lacker. bleckkarn. Frakt- o. postafg. fr. 2 t. 4 st. $\frac{1}{2}$ kg. 0.60 fr. Percy F. Luck & C:o H. A. B., Sthlm.

Axa yrkesserie. N:o 18.

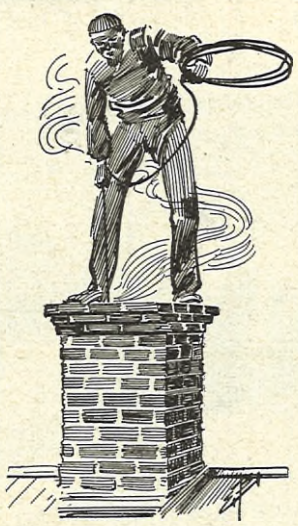

Sotaren sotar skorstenens pipa,
Trotsande kvalmet af yrande sot;
Kommen på takåsen raskt ses han gripa
Lina med dinglande viska och klot.
Ondt får han slila med sotiga rören,
Svarta gestalten af svetten blir blöt —
Präktigt behåller han ändock vigören,
Tack vare ***Axa hafregrynsgröt.***

Endast cirka 2 öre kostar en portion **Axa Hafregröt** om Ni köper i originalpaketer, då Ni direkt från kvarnen har garanti för erhållande af färsk god vara.

Dr H. CEDERBERGS medicinska
SASOL-TVÅL
för toaletten.
Genom sin tillsats af 10 % SASOL innehåller denna tvål vissa, ur ett flertal växters flyktiga oljor extraherade verksamma beståndsdelar, hvilka aflägsna hudåkommor: **finnar, kvisslor, utslag, pormaskar, reformar** m. m.

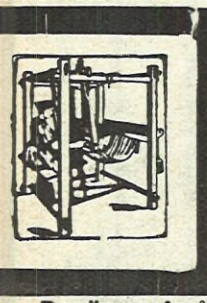
Köp
Schweizer's
Siden
Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt och kulört: **Crepon, Faconnés, Chinés, Ottoman, Messaline, Mousseline** 120 cm. bredt från 95 öre metern, **Sammet** till klädningar och blusar. **Plysch** till jaketter och kåpor. Såväl som **blusar** och **rober med äkta Schweizerbroderier** i batist, ylle och siden.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger **direkt till privatpersoner portofritt och redan förtulladt till bostaden.**
Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz).
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Vantar & Strumpor
MED Lejon MÄRKET!
FÖRSÄLJAS
I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS-MANUFAKTUR-
& KORTVARUAFFÄRER

gelatinet. Stufningen afsmakas med kryddorna och slås upp på ett flatt fat, som är väl smordt med smör, samt öfverstrykes med smör på ytan, så att den ej hårdnar. — Då massan är fullkomligt kall, tages däraf med en sked portioner omkr. 60 gr., som läggas på ett bakbord, beströdt med mjölet. Kroketterna rullas i mjölet och formas runda. De doppas i de hårdt vispade äggen, blandade med matoljan, rullas därefter i de fint stötta skorporna och få ligga 1 tim. att hårdna. De kokas gulbruna i het flottyr och läggas på gråpapper att rinna af. Serveras som frukosträtt med ärter.

STORFRÄMMANDE.

Fredrik Hansson hade fått amerikabref. Han gick så fort han kunde hem från gården, där landtbrefbäraren lämnade byns post. Det var från Axel, sonen, som rest till Amerika för fem år sedan. Alldeles säkert. Det kunde inte vara från någon annan.

När han kom inom dörren därhemma, gjorde han sig inte alls brådtom utan försökte se fullkomligt likgiltig ut. Hans ansträngningar drefvo honom dock till sådana öfverdrifter, att hustrun, som sysslade vid spiseln, märkte, att det var någonting.

»Var det bref från Axel?» frågade hon.

»Hvad sa du?» svarade han och sökte fortfarande behärska sin otålighet.

»Gör dej inte till nu, far! Jag ser på dej, att det är bref från Axel.»

Han svarade ingenting, såg bara illistigt på henne, gick med långsamma högtidliga steg bort till spegellådan, tog fram glasögonen, satte dem på näsan, drog upp brefvet ur fickan, plirade illmarigt på hustrun, som kom fram och ställde sig bakom honom och lade handen på hans axel, när han satte sig. Därpå skar han försiktigt upp kuvertet med en bordsknif, vecklade med darrande händer upp brefvet, begynte läsa med osäker stämma, långsamt stafvande sig fram. Hustrun stod och knep ihop munnen af spänning och intresse under läsningen.

Mina dear föräldrar.

Jag vill fata penan ovanuti min hand och låta eder vetta, det jag tenker krossa atlanten och gå över till gamla Sweden och se eder någon tid hoppas det går all right för det är ju bättre skepp nu än när jag gick hit för öfrigt klarar jag well skjifvan och önskar eder samma goda allt till den skrifvande stunden jag kommer nämligen 2 mars varför jag skulle vara nöjaktig om ni får detta bref för jag går om två dagar härifrån annars är allt well.

Eder son Axel.

»Hvad är det han säger?» frågade hustrun, när mannen slutat läsningen.

»Ja, sannerligen jag vet,» svarade han och ref sig fundersamt i hufvudet. »Jag får bestämt läsa om brefvet en gång till.»

Hustrun knep ännu mera ihop läpparna och spände uppmärksamheten till det yttersta.

»Det ser nästan ut som om han skulle komma hem,» sade hon, när mannen för andra gången slutade läsningen af brefvet.

»Hvad var det du sa?» Han spärrade upp ögonen. »Ska han komma hem? Han begynte läsa brefvet ännu en gång. Öfvervägde noga hvarje ord för sig själf.

»Ja,» bekräftade han, när han hade läst brefvet för tredje gången. »Ja, det är nog det. Han ska nog komma hem.»

Så läste han brefvet återigen en gång och började riktigt skälfva:

»Joo, det är nog så det. Han ska nog komma hem.»

Därpå fortsatte han att stirra på papperet, vände på det, granskade alla sidor, och hustrun stod bakom och såg på.

»När var det han skulle komma?» frågade hon om en stund.

Gubben började att än en gång läsa brefvet högt. Nu gick det tämligen ledigt. Han läste med högviktig röst och accentuerade hvarje ord.

»Den andra mars!» Hustrun slog ihop händerna. »Det är i morgon det! Då får vi allt göra i dag far! För vi får allt lof göra lite snyggt tills han kommer.»

»Ja, den andre mars står det tydligt,» sade mannen med högtidlig röst.

Hustrun sprang till spise'n, satte på stora grytan, hof vatten i, tog fram skurbaljan, skurborsten och såpan. När hon fått vattnet varmt, tog hon af sig ytterkjolen, lade sig ned på knäna på golfvet och började skura med rasande fart.

Mannen satt allt fortfarande och betraktade brefvet och läste det tag på tag.

Hustrun gned fram och åter med skurborsten på golfvet, öste upp smutsvattnet med en skyffel, torkade och arbetade. Och snart hann hon fram till mannen.

»Du får maka dej lite.»

»Jaså! Ska väl det då.» Han klappade lekfullt till henne. Hon såg förvånad upp på honom. Han tittade på henne och log. Då började äfven hon le men ville inte visa det utan lade sig ned och fortsatte skura.

»Äsch, ska du börja tokas på gamla dar, far!»

Så kom grannhustrun Anna-Lisa Johansson instickandes.

»Å, goddag, goddag, jag tror ni håller på stökar midt i veckan,» sade hon.

»Ja,» svarade hustrun. »Vi gör väl det.»

»Ja, jag ser det.»

Fredrik Hansson hade stoppat brefvet i spegellådan. Grannhustrun stod rådvill vid dörren och visste inte riktigt, hvad hon skulle ta sig till. Fredrik Hansson satte fram en stol åt henne.

»Stig fram och sitt, fast det ser stökigt ut,» bjöd han.

»Ja, inte vet jag, om jag ska sitta något. Jag hörde, att det varit bref från Amerika. Det var väl från pojken, kan jag tro.»

»Ja,» svarade Fredrik Hansson. »Det var det nog.»

»Han mår bra?»

»Jaadå.»

»Så det går ingen nöd på 'an inte?»

»Neej vars, det gör det nog inte.»

»Jasså.»

»Neejdå.»

»Det var väl det då.»

»Jaa, nog är det det.»

»Jaa.»

Samtalet slocknade bort. Hustrun hade skurat färdigt, reste sig upp från golfvet, vred ur trasorna och gick ut med smutsvattnet. När hon kom in igen, sade hon:

»Det är hårdt väder för att vara i mars.»

»Ja,» svarade grannhustrun. »Det är konstigt nu för tiden. Fint väder om höstarna, sprängkallt om våraren.»

»Ja, inte är det som när vi var unga inte.»

»Neej.»

»Neejdå. Det är långt ifrån.»

Det blef tyst igen. Grannhustrun stod och tittade.

»Jasså, det var bref från pojken. Han skrifver inget särskildt inte?»

»Neej,» svarade Fredrik Hansson. »Inte skrifver han något särskildt inte.»

»Jasså.»

»Neejdå.»

»Låter han inte om att han vill hem eller så?»

»Neej, inte särskildt.»

»Jasså.»

»Neej, men han tänker visst komma hem ett tag nu i alla fall.»

»Jasså, skrifver han det?»

»Jaa.»

»När tror han det ska kunna bli något af då?»

»Han kommer nog i morgon.»

»I morron!» Grannhustrun slog ihop händerna. När hon hämtat sig en stund, återtog hon:

»Jag sa just så till far våran jag. Jag ska springa in till Hanssons, eftersom jag hörde att ni fått amerikabref och höra efter om inte pojken deras skrifver att han vill hem något.»

»Jodå,» svarade Fredrik Hansson stolt och högtidligt. »Han kommer nog i morgon han.»

»Ni får storfrämmande riktigt då, kan jag höra.»

»Jaajavars.»

»Ni lär väl säga åt'an, att 'an koxar in till oss också.»

»Ja, vi ska då visst det.»

Fredrik Hansson började stega fram och tillbaka på golfvet med värdighet.

»Ja, hajö då,» hälsade grannhustrun. »Jag skulle inte få vara borta så länge.»

»Hajö.»

Fredrik Hansson tog fram brefvet och började läsa om det igen

»Du kan gärna läsa högt,» sade hustrun.

Han läste. Hustrun gick och log och såg lycklig ut. Hon gjorde i ordning såpvatten och började tvätta spiselmuren, fönstren, bordet och stolarna. Fredrik Hansson gick och stöflade och kom sig just inte för med någonting.

»Jag tror jag läser det en gång till.»

»Ja, det kan du väl göra, far.»

Därefter började hustrun titta på gardinerna.

»Hör du far,» började hon.

»Jaa.»

»Du får nog gå till handelsboden och köpa nya gardiner. Jag ska väl hinna sy upp dem i natt.»

»Jag ska väl det då,» svarade han. Så lade han ned brefvet i spegellådan, bytte om byxor och skor och gjorde sig i ordning att gå.

»Du har väl pengarna?»

Han kände efter i byxfickorna.

»Ja.»

Han gick fram och gaf henne en så stadig klapp att kjortelfållen flög högt upp från hålarna.

»Äsch, hvad du är tokig, far!»

Så gick han.

Om en stund kom återigen en grannhustru in.

»Hvad i alla tider! Håller ni på med storstök midt i veckan!»

»Ja, det ser inte bättre ut det.»

»Är gubben borta han?»

»Ja, han gick till handelsboden ett slag.»

»Jasså.»

»Ja.»

»Jag hörde ni fått amerikabref i dag.»

»Ja.»

»Det var väl från Axel kan jag tro?»

»Ja, det var nog det.»

»Han trifs då?»

»Ja, inte låter han om annat inte.»

»Jasså.»

»Neejdå.»

»Ja, jag var upp till Erik Anderssons ett ärende och då tyckte jag det gick med detsamma att titta in, eftersom jag hörde, att ni fått amerikabref.»

»Jahavisst.»

»Så han mådde då bra?»

»Jaadå.»

»Det är besynnerligt med Axel, som inte låter om att han vill hem något.»

»Ja, nog är det det.»

»Har han aldrig skrifvit om det?»

Intet besvär med vin, konjak, kaffe, saft eller dylikt vid begagnande af Vasens Laxérmarmelad, det behagligaste afföringsmedel som existerar. På alla apotek.

HULTMANS RENA CACAO pr hg 45 öre

ARI-MAN

Vid emaljmålning af husgerådssaker af trä, oleck, korgarbeten, blomkrukor m. m., bör alltid den bästa emaljfärgen användas. Ingen kan i hållbarhet och brilliant utseende mäta sig med **Chinalack.** Arsenikfri enligt nya giftstadgan.

Erhålles hos alla färghandlare. Fabrikanter: **Dorch, Bäcksin & C:os A.-B.,** Göteborg och Stockholm.

NERVOGEN
NAMNET LAGLIGEN SKYDDADT

Nervstärkande. - Blodbildande. Aptitgifvande. - Välsmakande.
250 gram: 3 kronor.
Förordas af läkare, fås på apotek och i kemikalieaffärer. Tillverkas å Apoteket Ejdern, Göteborg.
Till platser, där inga återförsäljare finnas, sändes Nervogen fraktfritt direkt till förbrukaren.

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 31 dec. 1913.

Tillgångar:		*Skulder:*	
Kassabehållning	2,141,481:75	Aktiekapital	15,000,000:—
Obligationer	9,014,960:—	Reservfond	5,000,000:—
Fastigheter o. Inventarier	4,673,028:20	Dispositionsfond	200,000:—
Reverser mot säkerhet	56,177,455:32	Pensionsfond	169,006:06
Växlar	29,081,810:97	Depositions- & Kapitalr.	53,769,247:62
Kreditiv- o. Löpande räkningar	14,320,085:61	Sparkasseräkning	24,719,643:84
Hos inhemska banker	127,408:44	Upp- & Afskrifnings- o. Löpande räkningar	10,700,856:82
» utländska banker	830,271:38	Postremissväxelräkn.	2,065,628:91
Å andra räkningar	4,036,118:76	Till inhemska banker	1,493,984:08
		» utländska banker	539,583:65
		Å andra räkningar	6,744,669:45
Kronor	120,402,620:43	Kronor	120,402,620:43

Betänk huru lätt i en tvål eventuellt ingående skarpa och retande beståndsdelar kunna genom hudporernas förmedling införas i hudsystemet, huru lätt den i dålig tvål alltid förefintliga, på hudfettet starkt upplösande alkaliteten kan fördärfva en vacker hy och ett blomstrande utseende, och Ni skall blifva öfvertygad om betydelsen af den strängaste urskiljning beträffande valet af tvål. **Florodol-tvålen** garanterar frihet från all risk på grund af sin absoluta renhet, neutralitet och sina utsökta ingredienser, — upphofvet till det milda, crémelika lödder, som utmärker **Florodol-tvålen** och hvilket speciellt är egnadt att rena porerna, stimulera hudverksamheten och göra huden sammetsmjuk, smidig och vacker, hyn klar och ren, hals och händer hvita och mjuka.

Ännu
kunna alla n:r af Idun från årets början erhållas, om prenumeration verkställes
genast.
Prenumerera i närmaste postanstalt eller bokhandel!

Sagrada-piller "B. & K."

(Boyesen & Kobro)

har i över 15 år hävdat sin ställning som ett **milt** och **oskadligt avföringsmedel.** Utmärkt skyddsmedel mot de flesta magsjukdomar. Innehåller Sagradabarkens verksamma beståndsdelar och är en lika enkel som verksam medicin.

För varje år ökad användning i de skandinaviska länderna. Se till att asken är försedd med märket "B. & K."

Prisbelönt i Stockholm 1897, i Bergen 1898. Grand Prix och guldmedalj i Paris och Bryssel 1907.

En gros: **KRONANS DROGHANDEL, Göteborg.**

Se med Edra egna ögon att Ni får Mazettis ögon

Ni är då säker på att alltid erhålla en delikat, kraftig och hälsosam cacao.

Varnas för efterapningar af påse och etikett!

RADIUM

detta dyrbara ämne med de underbara egenskaperna är en af beståndsdelarne i Oxygenolfabrikens hårvatten

Radiophor.

OM ALLA VISSTE
hur godt och hälsosamt

vanligt kaffe blir, då det *blandas* med VICTORIA-KAFFE, skulle de alltid använda detta utmärkta *kaffetillsättningsmedel.*

VICTORIA-KAFFE

är verkligen välsmakande och i motsats till vanligt kaffe äfven *närande* samt upphäfver till stor del det vanliga kaffets hälsofarliga egenskaper Blanda därför Edert vanl. kaffe med VICTORIA-KAFFE från *Per Fricks Fabriker, Malmö.*

VINOLIA

Tvålar: Parfymer och Toalett-Artiklar.

FÖR BARNAVÅRDEN. VINOLIA PUDER och CRÈME äro alltid oumbärliga för barn. Deras ömtåliga hud blir lätt röd och narig. Glöm ej VINOLIA, när Lillan badar.

V 152

Vinolia Generalagentur:

Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.

UNG DAM, resvan, språkkunnig, önskar kvinligt ressällskap för vistelse i Rom eller Paris. Svar till »A. S.», Postkontoret, Linnégatan, Stockholm. A. T. 233 84.

Prytz' Théimport

(Etabl. 1875)

importera direkt och försälja direkt till förbrukare sina berömda tésorter. Begär profver! Agenter antagas på platser, där vi ej äro representerade.

Konstnärshem

i Florenz omgifningar, 30 min. väg från dômeplatsen. Begränsadt antal pensionärer mottages i härligt belägen villa försedd med all modern komfort. ASTRID AHNFELT, 2 via Poggio Gherardo, Settignaunod.

Fiskebäckskil!

Undertecknad, som i 23 år varit kamrer vid badorten, öppnar instundande sommar förstklassig restauration därstädes under namn Restaurant Utsikten i nyinredda lokaler med högt och vackert läge och rekommenderar jag mig hos ärade badbesökande. Förfrågningar besvaras och rum anskaffas för eventuella gäster.

Vördsamt
ANNA OLSSON.

Adress till 1:ste maj Magasinsgatan 8, Göteborg.

Pensionat till salu.

Förstklassigt, i full gång varande pensionat med godt läge i Stockholm. Svar till »Bildad dam», Skottes Annonsk. Odengat. 63, Sthlm, f. v. b.

Bästa Klappkameror 9×12 cm.

äro

Stölma I à kr. 26:-
med Special-Aplanat o. Singlosluiare

Stölma II à kr. 48:-
med Extra-Rapid-Aplanat o. Variosluiare

Stölma III à kr. 88:-
med Dubbel-Anastigmat o. Ibsosluiare

Rikt illustrerad katalog, gratis och franko

Stölten & Simmonsen, Malmö
FOTO-HANDELSHUS

Rikhalliga variationer. Begär prisk.
Tidaholms Bruk, Tidaholm.
Kungl. Hofleverantör.
Försäljningsmagasin: Mästersamuelsg. 38, STOCKHOLM.

RO.

Lotterna till förmån för lärarinnornas ålderdomshem RO äro utkomna.

Vinstbelopp öfver 80,000 kr.

Illustrerad vinstförteckning åtföljа lotterna. Högsta vinstens värde 7,000 kr.

Lotter à 2 kr. försäljas i landsorten i de flesta boklådor samt direkt, som vanligt, genom direktör CLAES VIRGIN, 51 Kungsgatan, Stockholm. Lotterna sändas alltid genom postförskott, som oförtöfvadt böra utlösas.

Rekvirera lotter helst genom brefkort, *aldrig gen. förskottslikvid,* för undvikande af kostnader och stort besvär. Ju flera lotter som samtidigt rekvireras, ju billigare blir portokostnaden. Dragning äger rum så snart lotterna blifvit slutsålda.

E. Leitz' Mikroskop.

Prismakikare och **Ernemans Fotografiska Kameror** till fabrikspris + tull och frakt. Moderata afbetalningsvillkor.

Generalagent för Leitz:

Ax. Lundqvist,
Handtverkaregatan 15 A, STOCKHOLM.
Allm. 101 81. Riks 87 30.

är världens förnämsta **Hårmedel** och öfverträffas icke af något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 2 50.

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Drog- och Coiffyraffärer.

»Neej, inte förut.»

»Jasså.»

»Men i det här brefvet skrifver han, att han nog skall komma och se på oss litet.»

»Jasså, blir det snart då?»

»Åja, det blir allt rätt snart.»

»Han kunde inte säga bestämdt inte?»

»Jo, han säger nog bestämdt, när han kommer.»

»Jasså.»

»Jaadå. Han kommer nog i morgon.»

»Kors i jöskade namn! Och inte skrifvit förr!»

»Neej.»

»Ja, var det inte det jag kunde tro. Jag sa' just till gubben min en dag: Du ska få se, sa jag, att Hanssons Axel snart kommer hem och hälsar på.»

»Jaja.»

»Ja, han ska väl hälsa på oss också!»

»Det gör han nog.»

»Ni kan ju be 'an gå till oss nån kväll.»

»Ja, det ska vi visst.»

»Ja, hajö då.»

»Hajö! Det var skada jag inte skulle ha kaffe i ordning.»

»Det gör alldeles detsamma. Jag fick kaffe i Erik Anderssons, så jag är då inte i behof af något heller.»

»Ja, det kan väl passa bättre någon annan gång kanske.»

»Ja, för all del. Ja, hajö!»

»Hajö!»

Snart hade hon gjort så fint hon kunde i köket. Därefter började hon med kammaren. Hon arbetade så att hon måste sätta sig och hvila ibland. Då tog hon fram brefvet ur spegellådan och läste. Så satte hon på kaffepannan, ty gubben kunde godt behöfva lite kaffe, när han komme tillbaka.

Det började skymma. Hon hade städat kammaren, bäddat sängen med nytvättade lakan, gjort en brasa i kakelugnen för att det skulle hinna torka och värma till sig.

Så kom Fredrik Hansson tillbaka från handelsboden. Han hade två paket.

»Du har köpt mer än gardinerna?»

»Jag köpte en ansjovisburk också.»

»Ja, det var bra. Annars har vi ju nyss slaktat, så att vi har ju lite, men det kan vara bra att ha nånting att välja på.»

Hon tog genast itu med att sy upp gardinerna.

En bygranne kom in genom dörren.

»Jag hörde af Johanssons, att Axel ska komma hem i morgon,» sade hon.

»Ja, det är nog meningen det.»

»Det blef häftigt det.»

»Ja, det blef nog lite häftigt.»

(Forts.)

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

J. R. Edert »ode till den kvinnliga oskulden» utgör närmast ett intyg på edert eget oskyldighetstillstånd som poet.

—r. Oanvändbart.

Kaja Söderberg. Manuskriptet kan återfås mot insändande af porto.

O. L. Vi lofva att bevara hemligheten.

L. E. M. E. Om ni har så många skisser kan ni inte sända oss någon som är mindre trist och grå än denna?

Lucie Hall. I förhoppning att skissen verkligen är original och icke översättning skola vi införa den.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA.

E. B., Älmhult, rest 0:85. Likvid i postanvisning.

Boj, Hel-Ylle,

180 cm. bred i alla färger kr. 5:— pr met. + porto mot postförskott. Insänd färgprof till Klädeslagret Malmö I.

Elisabeth Östmans Husmoderskurs.

Grundad år 1902.

Kursen för flickor, som omfattar 3½ mån., börjar fredagen den 23 jan. 1914. Grundlig och praktisk undervisning i enklare och finare matlagning, uppläggning och garnering; bakning af jäsdegar och finare bakverk; beredning af apelsinsaft och apelsinmarmelad. Konservering af kött; konfektberedning, smörupläggning, dukning, servettbrytning och servering; kökets, spiselns (vedspis och gasspis) och kokkärlens skötande, uppköp av matvaror, bokföring för hemmet; födoämneslära och köttstyckning (5 lekt.) Dessutom en kortare kurs i sjukvård för hemmet samt (valfritt) barnavård.

Kursen för fruar, som omfattar 10 veckor med arbete varje torsdags f. m. från kl. 9 eller ½10 f. m. till kl. ½4 e. m., börjar den 5 mars kl. ½10 f. m. I denna kurs meddelas undervisning i bakning af jäsdegar och finare bakverk; finare matlagning; uppläggning och garnering; konservering, konfektberedning; dukning och servering m. m.

Aftonkursen, som omfattar 10 veckor med arbete varje fredags e. m. från kl. ½6—kl. 9 e. m., börjar den 6 mars kl. ½6 e. m. I denna kurs meddelas undervisning i bakning; enklare och finare matlagning; uppläggning och garnering; konfektberedning; smörupläggning, dukning och servering m. m.

Prospekt och närmare upplysningar på begäran.

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND,
Riks 20 35. Stockholm, **Klarabergsgatan 40,** 5 tr., hiss. Sthlmstel. 93 02.

Mariebergsbord

och Stockholmspendyl, i godt skick, köpes genast. Svar med prisuppgift och beskrifning till »Mariebergsbord», S. Gumaelii Annonsbyrå, Göteborg.

Kurs i klädsömnad. Elever mottagas dagligen kl. 11—3. Upplysn. i skolans lokal, Grefgatan 57. Allm. Tel. 224 53. Prospekt på begäran.

Selma Wahlgren.

Lektioner i Linnesömnad,

även blusar, underkjolar, sportskjortor och barnkläder. Kurserna börja åter den 12 jan., varefter elever dagligen mottagas.

Karin Egnér. R. T. 35 30. ***Eva Egnér.*** ***Sibyllegatan 36, Stockholm.*** A. T. 210 04.

Margareta Slöjd- och Husmodersskola har till uppgift att praktiskt utbilda kvinnor såväl för enklare som större o. mera kravvande hem. Musik o. sång i hemmet. Tyska o. engelska talas. Upplysningar och prospekt från skolan. Postadr. Filipstad. Rikst. 2 46.

Göteborgs Nya Husmodersskola,

S. Allégatan 2 A. Rikst. 106 24.

Husmoderskurser på 1 o. 2 term. med början i jan. o. sept. Grundlig och praktisk undervisn. i enkl. o. fin. matlagn., bakn., konserv., dukn., serv. m. m.; rengöring (obs.! största delen av rengöringsarbetet överlämnas efter de första veckorna åt tjänarinnor); linnesöm utan tråckl. (varje elev disp. en symaskin); hushållsbokf. o. -beräkn.; hälso- o. sjukvårdslära; barnavård, prakt. o. teoret. (valfr.) **Kortare kurser** i matlagn. o. linnesömnad f. m. eller e. m.

Prospekt o. upplysningar på begäran.

Elvira Friberg, f. d. lärarinna vid Fackskolan för Husl. Ekonomi, Upsala.

Hildegard Friberg, Utexaminerad lärarinna i huslig ekonomi.

Helsingborgs Husmoderskola,

Drottninggatan 13 — Rikstel. 19 56.

börjar sin tredje kurs den 1 februari 1914. Teoretisk och praktisk undervisning i finare och enklare matlagning, bakning, konservering och alla inom ett hem förekommande göromål samt handarbete och linnesömnad.

Prospekt och upplysningar på begäran.

Emmy Öberg **Gunborg Myrberg.**

E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola

(f. d. Villa Hult, Kneippbaden)

börjar den 1 februari. Ämnen äro Husmoderskurs med enklare och finare matlagning. Skicklig kokfru undervisar i den finare matlagningen. Examinerad lärarinna i den enklare samt i teori. Öfriga ämnen äro Sång, Musik, Målning, Språk (infödda lärarinnor), Konstslöjd. Kläd- och Linnesömnad, Handarbeten, Samaritkurs. Alla amnen äro valfria. OBS.! Den enda skola i Stockholm med helpension och där eleverna samtidigt har ett godt hem. Unga flickor som skola vistas i Stockholm mottagas i helpension. Skolan är inrymd i ett nytt modernt hus invid Strandvägen. Begär prospekt hvari fullständiga upplysningar lämnas och däri referenser af föräldrar till från skolan utgångna elever finnas intagna. Adr.: E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola, ARTILLERIGATAN 6, 2 tr., Stockholm. Rikstel. 118 86. Allm. 289 40.

Ljungby Hushållsskola,

(Kronobergs län.)

börjar sin åttonde kurs 15 januari. Undervisning i finare och enkl. matlagn., bakn., kons. af vilt, smöruppl., sömnad m. m. Hälsosam luft. Naturskönt belägen. Inackordering af ungdom emottages, *Begär prospekt.* Goda ref.

A. Bæckström.

Rodenstamska Slöjd- o. Hushållsskolan, Hudiksvall,

börjar sin 35:e termin den 20 januari 1914.

Husmoderskurs: matlagning, bakning o. d. Slöjdkurs: pedagogisk kvinnlig slöjd, handarbeten av olika slag, vävning. växtfärgning. Prospekt på begäran.

Vid Skogsbo Hushållsskola, Leksand,

finnes två platser lediga till vårterminen 1914. Referenser och närmare upplysningar lämnas av

Signe Philip, ***25 Karlavägen, Stockholm.*** ***Gertrud Walin,*** ***Leksand.***

Strengnäs Hushållsskola.

Husmoderskurs 16 jan.—31 maj. Undervisning i matlagning, bakning, linnesömnad, konstsömnad, födoämneslära m. m. Exam. lärarinna. Prospekt med referenser genom Fru **M. Braune,** Strengnäs. Allm. Tel. 98.

Elsa Philips Husmodersskola,

Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),

börjar sin 12:te termin för bildade unga flickor den 20 jan. 1914. Undervisning i finare och enklare matlagning, bakning, konservering och inläggningar af frukt, grönsaker o. kött, sjukmatlagn., uppköp, födoämneslära, hushållets ekonomi m. m. Äfven efterm.-kurser. Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i huslig ekonomi.

Prospekt, ref. och närmare upplysningar på begäran.

ELSA PHILIP, *Stockholm, Karlavägen 25, 3 tr.* Tel. Ö. 13 10.

Skola på landet.
Rektor Laurells Skolhem

i Vike, Värmland, rekommenderar sig härmed i föräldrars och målsmäns åtanke. Skolan är en sjuklassig samskola, förberedande till realskoleexamen samt för inträde vid gymnasiet. Dess hufvuduppgift är att, på samma gång den bereder sina elever tillfälle till vistelse i en frisk och vacker landtlig trakt, kunna så långt möjligt åt den enskilde individen gifva det mått af intresse, vänlig tillsyn och hjälp i arbetet, som ofta, särskildt i brytningsåldern, kan verksamt bidraga till en karaktärsutveckling i lycklig riktning.

En naturlig, ungdomsfrisk anda inom skolan, ett otvunget, förtroendefullt och — där så passar — kamratlikt förhållande mellan de ledande och de ledda, en effektiv och tilltalande studiemetod samt ett godt hem åt eleven under vistelsen vid skolan äro några medel, hvarigenom vi hoppas kunna vara vårs ungdomar till nytta.

Mindre begåfvade elever äfvensom fysiskt svagare emottagas gärna och ägnas inom särskild klass samt genom särskilda metoder den uppmärksamhet och hjälp de i högre grad än andra kräfva. Vanartig ungdom kan däremot icke emottagas vid skolan.

För äldre eller mera försigkomna elever finnes en särskild kurs hvarje år, afsedd för realskolexamen med tidsvinst. Observera skolans referenser!

Tillfälle till deltagande i hushållsgöromål, manlig och kvinnlig slöjd samt trädgårds- och jordbruksarbeten. Friskt idrottslif till lands och sjös (Vänern.)

Alla nödiga upplysningar lämnas beredvilligast af föreståndaren,

Rektor Elias Laurell, adr. *Vike* pr *Kristinehamn.*

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

BARNSKÖTERSKOR, som genomgått utbildningskurs i Sällskapet Barnavårds anstalt finnas anmälda å Sthlms stads Arbetsförmedling, Regeringsg. 107. Riks och allm. telef. 4047.

BARNFRÖKEN med godt sätt mot barn och van att handhafva sådana får plats i familj för att sköta 2 barn ($2^1/_2$ och 5 år gamla) samt att hjälpa till med hvarjehanda göromål. Jungfru finnes. Den som är kunnig i sömnad och handarbeten har företräde. Svar med foto, betygsafskrifter, lönepret. m. m. till »Jan. Fr.», Iduns exp., Stockholm.

GUVERNANT, helst medelålders, kunnig att undervisa i musik samt läsa med tvenne barn 11 och 7 år, den äldre för att vinna inträde i III klass flickskola i höst, erhåller den 15 februari plats, om betyg, rekom., löneanspråk och foto insändes till »C. L». Iduns exp. f. v. b.

DUGLIG FLICKA, ej under 25 år, frisk och stark, kunnig i matlagning och bakning, får plats inst. 1 febr. i godt hem (7 pers. fam.) i landsortsstad. Husa och barnjungfru finnas. Lön efter kompetens. Svar med rek. och helst foto till »1 febr 1914», Eskilstuna p. r.

ETT FLERTAL GODA PLATSER för lärarinnor, sällskapsdamer, sjukskö. och hushållsföknar lediganmälda å Norra Inack.-Byrån, Malmskillnadsg. 27, Sthlm.

RESPEKTABEL, BILDAD, BARNKÄR och om möjligt musikalisk dam sökes att förestå hemmet åt skogstjänsteman, där två mindre barn finnas. Sökande skall äga jämnt och gladt humör samt vara fullkomligt hemmastadd i ett landthems rätta skötsel. Fotografi, hvilket återsändes, referenser och lönepretentioner sändas till »Norrland, våren 1914»; Iduns exp., f. v. b.

HUSHÅLLERSKA af god familj, helst landtbrukaredotter, enkel och anspråkslös, ålder 20 à 30 år, frisk och gladlynt, kompetent att på egen hand med sparsamhet och omtanke sköta ett landthushåll erhåller förmånlig och lätt plats hos ungherre den 24 nästa april. Svar med foto och betygsafskrifter till »Sörmländsk Herrgård», under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

LÄRARINNA, undervisningsvan, helst musikalisk att läsa med två barn 7, 8 år får god plats i stad i Östergötland. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

GUVERNANT, helst musikalisk samt med goda rekommendationer, får anställning hos köpmansfamilj i Västergötland. Tillfälle finnes att om så önskas deltaga uti hushålls- eller kontorsgöromål. Svar till »Genast», Gendalen p. r.

BARNSKÖTERSKA ell. barnj. (ej exam.) snäll, allvarlig, fullt pålitl får plats 1:sta febr. att sköta 14 mån. gosse. Lön 20 kr. pr m. bet. Fru »G. L.», Värmdögatan 16 1 tr., Sthlm.

ENKEL OCH GLADLYNT FLICKA, utan pretentioner på nöjen, kunnig i att undervisa tvenne åttaåriga flickor i pianospelning och tillse deras läxläsning, samt i öfrigt vara frun till sällskap och hjälp, erhåller genast plats i brukstjänstemannafamilj i Värmland. Eget rum. Lön 15 kr. per månad. Svar med foto och betygsafskrifter till »H. G. Familjemedlem» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

ÖNSKAS en kristl. sinnad flicka, ej för ung att ensam sköta hemmet åt två äldre damer (tillf. hjälp). Svar till »Familjemedl.», Missionsbokh. 20 Humlegårdsg., Sthlm.

FRISK, pålitlig, bättre flicka, van att handhafva barn, erhåller plats som familjemedlem. Omg. svar med ref., lönepret. och foto till »Småstad», Iduns exp. f. v. b.

EN UNG FLICKA från godt hem, som genomgått 8 kl. läroverk, och förut undervisat, erhåller 15 januari plats på herrgård i Skåne att undervisa två barn 9 och 7 år även i musik. Foto och betyg sändes till »597» poste restante Hälsingborg.

I UNG, enkel familj på landet (Dalsland) finnes plats för en flicka, kunnig i enklare matl. ,villig att bli såväl husmoderns verkliga hjälp som ock verkligen förtrogen fam.-medl. i ett enkelt hem med gladt hemlif. Svar till »4 personer», Iduns exp.

Elever

emottagas i gobelinväfnad hos Amelie Fjæstad, Rocksta, Arvika.

FR. O. M. 15 JAN. finnes god plats för en duglig

Ensamjungfru,

kunnig i god matlagning, och för en pålitlig

Barnjungfru.

Goda löner för pålitliga och kompetenta sökande. Adr. Fru Lindskog (tel. 67) Partille (nära Göteborg.

Tvättföreståndarskepiatsen

vid Säters Hospital är till ansökan ledig. Tillträde den 1 april d. å. Lön 450 kr. pr år med 3 ålderstillägg om 10, 20 och 40 % efter resp. 2, 5 och 10 års tjänstgöring samt bostad med möbler och sängkläder och 1:sta klass kost. Ansökan åtföljd af bevittnade betygsafskrifter jämte frejdbetyg, insändas till Hospitalskontoret, Säter.

PLATSSÖKANDE

20-ÅRIG FLICKA, som läst på studentexamen till sista ringen, önskar mot fritt vivre plats i familj i Dalarna eller Norrland att undervisa en eller två elever. Svar till »Intresserad», Iduns exp. f. v. b.

BILDAD FLICKA af god familj önskar i Stockholm plats som hjälp och sällskap hos ensam dam eller i familj. Är kunnig i allt hvad till ett välordnadt hem hörer, handarbete och klädsömnad. Svar till »1914», Edsberg Vretstorp.

EXAM. SJUKSKÖTERSKA arbetsam, punktlig och med mångårig praktik söker plats. Svar till »Snarast möjligt», Iduns exp. f. v. b.

PÅ STÖRRE EGENDOM i mellersta Sverige där husmoder finnes önskar en 19-årig flicka plats att deltaga i alla till ett lanthushåll hörande göromål. har genomgått åttaklassigt läroverk och en kurs i huslig ekonomi. Någon lön önskvärd. Svar märkt »1 Febru.» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

UNG, BILDAD NORRLÄNDSKA önskar plats i god familj som hjälp och sällskap. Svar till »Sigrid» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

UNG FLICKA som genomgått praktiskt läroverk önskar plats som sällskap i fin familj. Svar inom 8 dagar till »E. S. 20» p. r. Engelholm.

LÄRARINNA, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik, söker plats. Goda betyg. Svar till »Barnvän», Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

I GODT HEM som husmors hjälp sökes plats af bättre enkel hushållsvan duglig flicka. Goda betyg. Svar till »Arbetsglädje», Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

FÖRLOFVAD FLICKA önskar plats i fin familj i Sthlm eller omnejd för att vara behjälplig med inom ett hem förekommande sysslor. Lön önskas! Svar till »Ung Skånska». Iduns exp. eller Allm. Lidingön 18.

22-ÅRIG BILDAD VÄRMLÄNDSKA önskar plats i febr. som hjälp och sällskap i äldre god familj. Svar till Zanda Resare, Haga, Karlstad. Rikst. 174.

UNG FLICKA med realskoleexamen önskar plats i bättre familj med att gå frun tillhanda. Svar bedes vänligen sändas under adr. R. M. Wesslén, Jerna.

EX. SJUKGYMNAST och massös önskar plats i familj. Intresserad och kunnig i husliga göromål. Svar till »Postfack 9», Tågarp (Skåne).

UNG, BILDAD FLICKA önskar som familjemedlem plats i familj, helst där barn finnes, för att vara husmoderns hjälp och sällskap. Svar till »Dagmar», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

EN 18-ÅRIG flicka af god familj, som genomgått hushållsskola, önskar för vidare utbildning komma till större egendom i mellersta eller norra Sverige, helst där ungdom finns; är eventuellt villig att betala något. Undervisar gärna minderåriga i musik, talar tyska. Eget rum fordras. Svar till »Elsa», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

UNG ELEMENTARBILDAD, barnkär flicka något kunnig i späda barns vård önskar plats som barnfröken i fin familj, helst i södra Sverige. Svar till »20 år», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

UNG FLICKA önskar plats i familj att läsa med mindre barn eller deltaga i hushållsgöromål. Svar till »Musikalisk», Gumaelii Annonsbyrå, Malmö f. v. b.

18-ÅRIG FLICKA, som genomgått 8-klassigt läroverk, van vid husliga göromål, önskar plats i familj att gå frun tillhanda och hafva tillsyn öfver barnen, om så önskas äfven undervisa dem. Svar helst före 1 febr. till »18 år», Iduns exp. Stockholm.

UNG FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk, med godt sätt och vana vid barn önskar plats som barnfröken, är äfven villig att deltaga i hushållsgöromål. Svar till »1:sta febr. 1914», Iduns exp., Sthlm.

BÄTTRE, elementarbildad, musikalisk flicka söker plats som lärarinna eller som hjälp i hushållet. Svar till »Små pretentioner», Iduns exp. f. v. b.

JUNGES, gebildetes Mädchen sucht Stellung in guter Familie au pair oder gegen Taschengeld. Antwort an Lisel Melner, Knieperstrasse 20, Stralsund.

PLATS önskas som hjälp åt förlofvad flicka med hemgiftens förfärdigande eller i annat hem där mycket sömnad och handarbete förekommer. Är kunnig i olika slags finare handarbete. Undervisar gärna. Svar till »Spetsar och hålsöm», Iduns exp. f. v. b.

23-ÅRIG BÄTTRE FLICKA, som genomgått husmoderskola, önskar plats i treflig familj att som husmoders hjälp deltaga i förefallande göromål. Lön önskas. Svar till »Familjemedlem», Billingsfors p. r.

UNG, bildad norrländska önskar plats i liten fin familj, helst i Sthlm eller dess närhet, att deltaga i alla inom hemmet förekommande sysslor. Även skrifkunnig samt skicklig i kamning, handarbeten o. s. v. Vill anses som familjemedlem. Svar märkt »Förlofvad Norrländska», Iduns exp. f. v. b.

LANDTBRUKAREDOTTER (24 år) önskar i början af febr. komma i godt bättre hem, t. ex. herrgård eller prästgård för att lära i hushåll och husliga göromål. Fritt vivre. Svar till »Familjemedlem», V. Kleva.

MEDELÅLDERS bättre flicka, önskar till våren plats på landet som hjälp och sällskap hos äldre dam eller familj. Goda rek. Svar till »Anspråkslös A. E.», Iduns exp., Stockholm.

MEDELÅLDERS ÄNKEFRU önskar på nyåret plats som hjälp åt ensam äldre fru eller ensam lärarinna. Svar till »Anspråkslös», Örebro p. r.

UNG FLICKA önskar plats i familj att vara behjälplig med sömnad samt med husliga göromål, goda rek. Svar till »E. T.», Borås p. r.

SÅSOM FAMILJEMEDLEM önskar värml. prästdotter (19 år) med gladt sätt, villig och pålitlig, komma i godt, vänligt hem för att deltaga i och lära förekommande sysslor och för öfrigt vara till sällskap och hjälp, äfven med skrifgöromål. Svar till »Snarast möjligt», Karlstad p. r.

GEBILDETES junges deutsches Fräulein, 17 Jahre alt mit guter Kentniss der hauswirtschaftlichen Pflichten sucht Platz in vornehmer Stockholmer Familie als Stütze und Gesellschafterin der Hausfrau. Familienanschluss ist Bedingung, Gehalt nach Uebereinkunft, antritt im März dieses Jahres. Offerten unter »S. H.» an Iduns exp.

FLICKA önskar plats i liten nätt treflig familj, att med husmoderns hjälp sköta hemmet 15 febr. eller 1 mars. Adress Fr. Berg, Gällringe, Stjärnhof.

30-ÅRIG EXAM. MASSÖS och sjukgymn. önsk. plats i familj. Svar märkt »Samvetsgrann», Iduns exp., Sthlm.

UNG ANSPRÅKSLÖS FLICKA med bet. medförande normalskolekomp. önskar plats som skrivbiträde el annan lämpl. sysselsättn. Även villig delt. i husl. sysslor. Svar tacksamt till »K. M.», Jönköping p. r.

OBEROENDE, bildad, duglig änkefru, med vänligt och godt sätt, önskar förestå ett bildadt hem, där husmoder saknas, mot fritt vivre för sig och en ung son, ej någon lön. Svar till »K. E. Arbete», Iduns exp., Sthlm f. v. b.

UNG LÄRARINNA, som genomgått småskolelärarinneseminarium, önskar plats i familj att läsa med barn och gå frun tillhanda. Betyg och rekom. kunna företes. Svar till »Plikttrogen», Bredåkra p. r.

EN 20 års flicka som genomgått förberedande kurs för inträde vid folkskoleseminarium, önskar plats som sällskap och hjälp i bättre familj. Svar till »20-årig», Högstorp, Lillebyn.

BARNFRÖKEN, 28 år, behaglig och pålitlig med de bästa bet. från längre platser, sykunnig och intresserad för matl. (har i $2^1/_2$ år på egen hand skött hem där husmor saknats) önskar plats. Svar till »Föräldralös», Iduns exp., Sthlm.

EN frisk bättre flicka som genomgått kurs i sällskapet Barnavård, Sthlm, söker plats att sköta 1 eller 2 barn. Är något kunnig i kläd- och linnesömnad. Svar till »Pålitlig», Hultsfred.

SJUKSKÖTERSKA önskar anställning genast, helst privat att sköta sjuk äldre dam eller herre. Är villig medfölja på resor. Svar till »Syster», Iduns exp. f. v. b.

BARNSKÖTERSKA önskar plats. Svar till »Goda rekommendationer», Nya Varfvet p. r.

EXAMINERAD BARNSKÖTERSKA önskar plats. Svar till »Sköterska 19 år», Sv. Telegramb. Stockholm f. v. b.

PLATS som husföreståndarinna i fint hem, där husmoder saknas, önskar bildad dam af god familj. Kunnig och van att med omtanke och spdrsamhet sköta ett hem. De bästa referenser lämnas och önskas. Svar till "Våren eller Hösten 1914", Iduns exp., Sthlm.

Ung tyska,

kunnig i sömnad önskar plats som barnfröken o. hjälp i bättre hem. Svar till »Snarast», Sthlm 3 p. r.

Ung flicka

af god familj önskar plats som guvernant eller hjälp och sällskap (event. äldre dam). Flerårig vistelse i Tyskland. Realskolexamen. Kunnig i sömnad och handarbete. Betyg och ref. Svar till »1914», Säffle p. r.

INACKORDERINGAR

INACKORDERING kan erhållas på nyåret med ensamt eller deladt rum hos fru Maria Planting-Gyllenbåga, Artillerigat. 28 A. III. Allm. tel 222 23.

FRANKRIKE. Annonsören vore tacksam om föräldrar, som haft döttrar i pension i norra Frankrike, helst Normandie, skulle vilja lämna adress på lämpligt ställe, dit man med fullt förtroende kan skicka en 16-årig flicka. Benäget svar till »Tacksam för råd», Iduns expedition.

UNG FLICKA som genomgått husmoderskurs önskar för förvärfvande af praktisk erfarenhet i ett hushålls skötsel inackordering i bildad familj på landet, där ett par unga flickor förut finnas. Svar med billigaste inackorderingspris och ref. märkt »Hemtrefnad», Ringarum p. r.

HUSHÅLLSELEVER mottagas å egendom nära Östersund. Deladt rum 50 kr. eget rum 65 kr. pr månad. Fru E. Nilsson, Önsta, Östersund.

LONDON. I engelsk pastors änkas hem, centralaste delen, erbjudes inackordering åt svenskar som önskar lära sig engelska. Ref. Upplysningar hos »A. A.», Danderydsg. 4 III, Sthlm.

EN UNG bildad finska som talar tyska önskar inackordering i någon ung familj eller där ungdom finnas för att lära sig svenska. Svar med prisuppgifter till »25 år», Iduns exp.

GOD ARSINACKORDERING önskas af ung fru med två små flickor (3—5 år) i vacker trakt nära Göteborg. Egna möbler medföres. Svar med prisuppgift till »Hemtrefnad», Iduns exp., f. v. b.

MOT UTLÅNANDE af 6,000 kr. erhåller bildad dam med möbler till ett rum fri inack. i trefligt hem till dess att lånet är guldet. Svar snarast märkt »Fru Anna E.», Iduns exp.

FÖR EN ELLER TVÅ UNGA FLICKor, i behof af hvila och skogsluft finnes tillfälle till inackordering under vintermånaderna i stilla prästgård i Sydvästra Småland. Godt bord. Moderlig omvårdnad. Vidare genom kyrkoherde J. Plym, Forshell, Markaryd.

Bästa inackordering

till vårterminen för skolyngling som vill dela stort och trefligt rum. Bästa ref. från nuv. inackordering. Svar »I. H.», Iduns exp.

Inackordering på landet

förenad med undervisning, önskas för 12-årig flicka, helst där jämnårig finnes. Svar till »Nyåret 1914», adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Göteborg f. v. b.

NÄFVERBERGS HVILOHEM för bröstklena rekommenderas. Omgifvet af tallskog, cirka 200 m. öfver hafvet. Fullständig sanatorievård. Prospekt sändes på begäran. Postadr. Näfverberg, Falun.

Fru N. N.?

Härmed meddelas att Ni, vid behof af en god — väl tränad spädbarnssköterska, med fullt förtroende kan rekvirera en sådan från

Hvita Korset

Rikstel. 17. **Örebro.** Rikstel. 250.

P. S. Hvita Korsets yrkesbarnsköterskor äro — förutom sin specialité — äfven tränade i barnsängskvinnas vård (äfven den dietiska) samt allmän sjukvård och kunna på egen hand förfärdiga verkligt praktiska spädbarnsutstyrslar En yrkesköterska fr. Hvita Korset är ej uppfostrad till s. k. »barnfröken» utan är en tjänande syster, som vill, kan och måste utföra sina sysslor i enlighet med Hvita Korsets principer. En yrkesbarnsköterska från Hvita Korset kostar under kortare tid 2 kr. pr dag. För 3 m. engagement: 1 kr. pr dag inkl. allt fritt och fri resa till resp. orter.

Högaktningsfullt
Julia Steén
Barnmorska — Föreståndarinna.

Hushållskurs 1 febr.—1 maj,

öfverstinnan A. Hyltén-Cavallius, f. Frick, adr. Sandvik, Smålands Burseryd.

Bogstens hushållskurs.

Billig, för unga damer. 1 febr.—1 maj. Treflig, grundlig underv. i matl., bakn., väfning, handarb. m. m. På Bogsten är ett gladt och trefligt hemlif samt div. nöjen vid sidan af ett lärorikt arbete Hundratals elever genomgått kursen. Begär prosp. Fru IDA PALMGREN, Bettna.

Frikurs.

i Örebro Väfskola

meddelas på grund af statsanslag kostnadsfri undervisning i spånad och väfnad under 3 månader, 19 febr.—19 maj 1914, åt 10 frielever från skilda delar af landet. Ansökan, åtföljd af frejdebetyg, insändes före den 5 febr. till fröken Dagmar Swidén, väfskolans föreståndarinna, Örebro.

Misshushålla icke *med Edra skodon genom att använda skocrem, som fräter upp lädret eller gör det torrt och sprödt. Den billiga skocrem som utbjudes innehåller i regel för lädrets blankputsning och konservering mindre lämpliga ämnen; ofta t. o. m. rent skadliga ämnen i sådan mängd, att skodon, putsade därmed, på kort tid bli fullkomligt förstörda. Lädrets yta blir hård och en mängd fina sprickor uppstå, genom hvilka dels de skadliga ämnena i skocremen, dels väta tränger in och påskynda dess upplösning.*

Köp då hellre det något dyrare Ahlgrens Skinn- och Läderbalsam ***Nobless,*** *hvilket genom sin dryghet och sin förmåga att konservera lädret, likväl blir det billigaste. Nobless gör lädret mjukt och ersätter därigenom smörjning af skodonen. Det kan med samma fördel användas till såväl gröfre som finare skodon. —* ***Svart, brun, gul och hvit*** *(ofärgad)* ***i tuber à 35 öre.***

Till platser, där ännu inga återförsäljare finnas, expedieras gärna direkt till konsumenten 6 tuber portofritt för kr. 2:10. **F. Ahlgrens Tekniska Fabrik, Gefle.**

Nobless

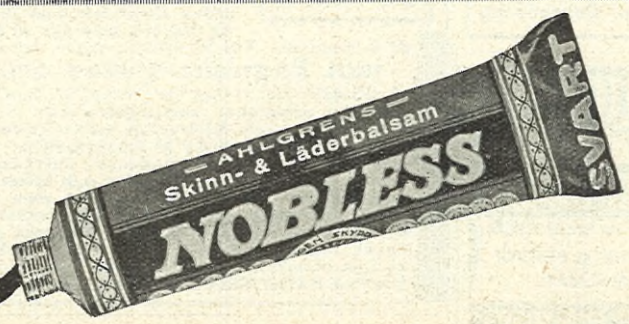

Idun

Det bästa läkemedlet är

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Gymnastikdirektörsexamen

aflägges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept.
Prospekt gen. *kapten J. Thulin, LUND.*

Göteborgs Gymnastiska Institut,
Göteborgs Arkader, Göteborg,
långsta o fullständigaste specialkurs i ***Sjukgymnastik*** o. ***Massage.***

Begär prospekt!

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt! Stockholm.
Mästersamuelsgatan 70.

Tandteknikerkurs.

Assistent W. Johnssons kurs börjar åter den 1 febr. Anmälningar snarast Malmskillnadsgat. 60, Stockholm.

Javana Lelu

det bästa medel för erhållande af långa ögonfransar och tjocka ögonbryn. Pris 6 kr. + porto.

Franska Parfymmagasinet,
Hofleverant. 21 Drottningg. 21, Sthlm

Afmagringstvål,

— absolut verkande — oskadlig. —
Pris kr. 4.50 + porto. Försändes diskret.
Franska Parfymmagasinet,
Hofleverantör,
21 Drottninggatan 21.

Crème Idéale

(Majorskan Edmann, Varberg)
är en förnäm hudcrème, den förskönar i högsta grad hy, händer, hals, utsökt i doft, snöhvit och oföränderlig.

Poudre de Riz Idéale

är det mest förtjusande af alla poudre,
Förnämsta Parfymaffärer.

Vårda håret, om det är sjukt eller friskt, och använd

Zivertz' Extrait Vegetal

bästa hårkonserveringsmedel. Rekommenderadt af många läkare. Finnes till salu hos **frisörer och i parfymaffärer samt hos Kongl. Hofl. Zivertz' Bftr.,** Drottninggatan 42, **Arkaden, Göteborg.** Återförsäljare rabatt.

Patent Excelsior-Bråckbandet, elastiskt, utan fjäder, starkt och behagligt, passande för båda könen. Enkelsidigt band kr. 6, dubbelsidigt kr. 10. Uppgif bråckets läge samt vidden omkring lifvet. Säljes i Stockholm uti Apoteket Nordstjernan, Apot. Vasens Droghandel samt Apot. Gripen. Sändes mot postförskott eller förutbetalning.

Tändalätt!

Pris 20 öre

Obrännbar braständare som tänder ofelbart äfven den suraste ved.
Kan användas 100-tals gånger!
Säljes hos hvarje välsorterad Specerioch Diversehandlare m. fl. I parti från
Braständarefabriken, Norrköping

EAU DE QUININE

KRONAN AF ALLA HÅRVATTEN

ED. PINAUD
18. PLACE VENDÔME PARIS
Bevarar o. stärker hårväxten.
FÅS ÖFVERALLT **ED. PINAUD**

H·G·SÖDERBERGS IMPORT A.B.

I^MA ANTRACIT, HUSHÅLLSKOL & KOKS

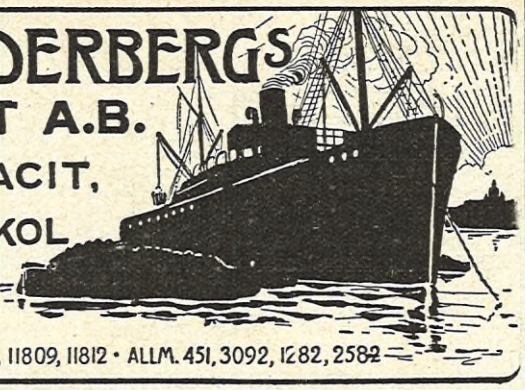

Riks. 5914, 3092, 575, 11809, 11812 · ALLM. 451, 3092, 1282, 2582

Köttsoppa

bereder man bäst af MAGGI^S Buljong-Tärningar

Kvinnliga Gymnastik-Sällskapets

öfningar å Kongl. Gymn. Centralinstitutet (Hamngatan 19).

Måndags- och **Torsdags-**afdelningen, för dem som förut deltagit i gymnastiska öfningar, börjar **Torsdagen den 15 jan. kl. 8,15—9 e. m.** Ledarinna Frkn Ella du Rietz.

Tisdags- och **Fredags-**afdelningen för nybörjare begynner **Fredagen den 16 jan. kl. 8,15—9 e. m.** Ledarinna Frkn Clara Nordström.

Anmälningar mottagas å nämnda tider och dagar. Till mindre bemedlade utlånar Sällskapet kostnadsfritt gymnastikdräkter.

Terminsafgift 1.25. ***Styrelsen.***

Kvinnligt Yrkesregister 1914

nu utkommet, innehåller bl. a. uppgifter om utbildning, kompetensfordringar m. m. för olika yrken; uppsatser i skilda ämnen: Den nya svenska lagen om allmän pensionsförsäkring, Årsta å Baltiska utställningen, De sinnessjukas kurator m. fl. samt broschyren "I mors gård" i särtryck.

Kv. Yrkesreg. erhålles i boklådorna samt å Kvinnligt Yrkesregisters expedition, Regeringsg. 65 (ingång från Lästmakareg.). Pris 1:25. Porto till landsorten 20 öre.

Lättantändliga vekar enligt svenskt patent N:o 16705

LILJEHOLMENS
Stearinfabriks-Aktiebolag
Kungl. Hofleverantör
STOCKHOLM Sö.

Kronljus	Kanalljus
Stakljus	Grenljus
Lyktljus	Julgransljus
Altarljus	Cykelljus

Illuminationsljus

Pianoljus "Splendor"
i engelsk typ.

Endast superior och prima ljus äro stämplad
"LILJEHOLMEN"

KÆNGURU
VARUMÄRKE

EUCALYP

återgifver grått och blekt hår sin ursprungliga färg i hvilken nyance som helst. ***Garanteradt oskadligt.*** Attest härå är utfärdad af Herr D:r Carl Setterberg, Kemiska Kontrollbyrån Stockholm.

Pris pr flaska à 125 gr. 3 kr.

Fås i alla välsorterade Parfym- o. Materialaffärer. På platser där Eucalyp ännu icke finnes till salu hänvände man sig till **Company Sydneys Agentur, Bruksgatan, Malmö.**

Läs detta:

Då på sista tiden flera personer börjat annonsera om, att de bota Engelska sjukan, anhåller jag att icke blifva förväxlad med dessa. En annonsör uppgifver sig till och med äga 35 års praktik ehuru *själf endast* 32 år gammal. Vill Ni erhålla snabb och säker hjälp

mot Engelska sjukan och Barnförlamning,

så tillskrif mig, ty jag har behandlat denna sjukdom i 40 år och har således en erfarenhet, som ingen annan. De recept jag använder äro för utvärtes bruk och fullkomligt oskadliga samt härleda sig från munktiden och hafva bringat hjälp åt mångtusende. Engelska sjukan utbryter vid alla åldrar och äro symptomerna i hufvudsak följande: Blodbrist, slappa armar och ben, kalla händer och fötter, gnatigt lynne, ingen sömn, ingen aptit, somliga äta mycket men magra ändå, slem stockar sig i hufvudet, mage, leder, som medför en ryslig **klåda, utslag, lederna** blifva **styfva,** stockar sig slemmet på strupen kallas det **struma.** Sneda lemmar kunna bli återställda. Sök i tid åtminstone för barnen, de lida oförskyldt. Bref besvaras blott mot dubbelt porto. Begär intyg.
HANNA BENGTSSON, Munkgat. 2, Malmö, vid Pildamsvägen Tel. 58 86.

Prenumerera på Idun.

Joh. Lundström & C:o A.-B.

KUNGL. HOFLEVERANTÖR.

PRIMA ANTHRACIT

HUSHALLSKOL · COKES · BRIKETTER

RIKS. 4 27	**Skeppsbron 18**	22 88	ALLM.
22 20	**Strandvägen 17**	60 19	
20 12	**Norr Mälarstrand 22**	61 98	
74 47	**Söder Mälarstrand**	30 60	

Målarskolan, **38 Smålandsgatan. Tel. Brunkeb. 62.**
Undervisning i Porslin, Oljemålning, Gyllenläder, Läderplastik m. fl. ämnen. Lager af porslin, materiel för målning. Porslin brännes. **Emma Nordberg, Augusta Peterson.**

Doktorinnan Bergmans Målarskola.

Elever mottagas i Porslins-, Olje-, Akvarell- och Gobelinmålning. Miniatyr på elfenben. Beställningar mottagas. Allm. Tel. 24996.

Humlegårdsgatan 10, 3 tr.

Ingeniör-Akademi WISMAR a. d. Ostsee

för Maskin- och Elektro-Ingeniörer, Byggnadsingeniörer, Landtmätare och Arkitekter. — (Järnbetongsbyggnad och Kulturteknik).
Nya laboratorier.

Förnämsta medel att skydda huden och bevara hyns friskhet är

Oatine-Crème

— en kraftig, snöhvit naturprodukt af ren hafre. Äkta Oatine-Crème i hvit burk med grönt lock från The Oatine C:o, London, säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. per burk. Oatine-Crème, -Tvål, -Puder o. -Balsam finnas öfverallt samt hos A. W. Norling, Biblioteksgatan 11, Birgerjarlsgat. 16 Drottninggatan 63 Stockholm.

OBS.! Snabbtändande vekar!

Clara Stearinljusfabrik,
Lars Montén, Stockholm.

.... Köp ....

från Frälsningsarméns Handelsdepartement

och Ni erhåller verkligt goda reella varor.

Musikinstrument. Stort sortiment förstklassiga, välstämda och omsorgsfullt justerade.
Téer. Äkta, rena. Berömda kvaliteter.
Kakao. Ren och af erkändt hög kval.
Dentol. Förstklassigt antiseptiskt munvatten och ditto tandpasta. Lofordande intyg af professorn vid Karolinska Institutet E. Almquist.
Armé-Tvål. Antiseptisk toalettvål.
Viola Ideal. Finaste toalettvål.
Putspulver. Rengöringsmedel för koppar m. fl. metaller.
Putskräm. Rengöringsmedel för alla metaller.

Rikt illustrerad varukatalog, innehållande fullständiga varu- och prisuppgifter, sändes på begäran gratis och franko.

Ofvanstående m. fl varor kunna erhållas vid eller genom hvarje Frälsningsarmé-kår, hos många hrr handlande eller direkt från

Frälsningsarméns Handelsdepartement,
Ösermalmsg. 24 & 26, Stockholm.
Tel.: Riks. 8581. Allm. 6372.
Filial: S. Allég. 9, **Göteborg.** Rl. 7376.

SKÖNHET! Tillförlitl. medel (dekokt) för grumlig hy med finnar, bölder, ekzem. S. k. skönhetstvål, crême, salvor, absolut värdelösa. Många intyg af ansedda och trov. pers. 40-årigt ekzem botadt. 3 kr. sats. Fru Ina Göthe, Falun.

Från YSTAD HAPARANDA

YVY tvål.

användes

säljes i hvarje välsorterad parfym- och herrekiperingsaffär för 50 öre pr st.
Österlin & Ulrikssons Kem. Tekn. Fabrik,
— YSTAD —

Det af Apotekaren Fil. D:r H. Cederberg uppfunna antiseptiska preparatet SASOL är det bästa, mest effektiva, behagligaste och i bruket billigaste medlet för vård af sår, samt yttre skador och åkommor.

·SASOL·

SASOL har den mest allsidiga användning, är ogiftigt och retar ej hud och slemhinnor. En hvar som gjort bekantskap med SASOL föredrager detta obetingadt framför andra antiseptiska medel och konc. munvatten.

Säljes å apoteken och i välsorterade affärer i originalflaskor á kr 2: — och kr. 1: —.

BRUNKEBERGS TEATERN

Alltid veckans bästa nyheter!

Finnas i hvarje välsorterad skoaffär

Idun utgifves denna vecka i A och B.

Wilhelmssons Boktr. A.-B., Sthlm, 1914.